

Četvrtak, 27. novembar 2003.

Svedok Miroslav Deronjić

Svedok C-057

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.10 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolete, sedite.

SUDIJA MEJ: Čeekamo da stigne gospodin Deronjić. Koliko sam ja shvatio, postoji nešto šta bi Tužilaštvo želelo da nam kaže. Pre nego što vi to uradite, dozvolite da se osvrnem na program za ostatak nedelje. Mi smo razmotrili zahtev optuženog da mu se dodeli još vremena i ovog puta ćemo da uvažimo njegov zahtev. On će imati sada 45 minuta, a amikusi 15 minuta. Cilj nam je da završimo sa ovim svedokom do prve pauze. Zatim ćemo da saslušamo svedoka C-057. Usvojićemo njegovu izjavu po Pravilu 89(F) i tražićemo da Tužilaštvo izvede samo minimalni deo saslušanja tog svedoka uživo, tako da ostatak dana može da se da optuženom za unakrsno ispitivanje, tako da on može da završi sa unakrsnim ispitivanjem za danas. Danas pošto počinjemo malo kasnije, radićemo bar do 14.00, ali moramo da završimo pre 15.00, jer u 15.00 počinje nova rasprava.

TUŽILAC NAJS: Hvala vam za ovo što se rekli. Ja ću razgovarati sa gospodom Uerc- Reclaf (Uertz-Retzlaff) vezano za svedoka C-057. Časni Sude, imamo takođe još nekoliko paketa za svedoke po Pravilu 92bis koje možemo da priložimo.

SUDIJA MEJ: U redu, uradite to sada tako da možemo da završimo s tim.

TUŽILAC NAJS: Dakle, prvi svedok će biti B-1010 po Pravilu 92bis(A), odobreno je bez unakrsnog ispitivanja i dokumenti će biti pod pečatom.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni dokazni predmet 602.

TUŽILAC NAJS: Sledeći je Mirsad Pajić ili Palić, 10. oktobra je odobren zahtev da ovo ide po Pravilu 92bis bez unakrsnog ispitivanja. Ova izjava će biti javna.

SUDIJA MEJ: Molim vas da nam kažete ponovo kako se zove taj svedok da bi ušlo u evidenciju.

TUŽILAC NAJS: Palić.

SUDIJA MEJ: Prema mojoj evidenciji treba da bude Talić.

TUŽILAC NAJS: Ne.

SUDIJA MEJ: Da, u pravu ste, ja sam pogrešio. Dobro, znači Mirsad Palić.

sekretar: To će biti dokazni predmet 603.

TUŽILAC NAJS: Sledeći svedok je Sead Kurbegović, 31. oktobra je dozvoljen zahtev da ovo ide po Pravilu 92bis bez unakrsnog ispitivanja i njegova izjava će biti javna.

sekretar: Dokazni predmet 604.

TUŽILAC NAJS: Sledeći svedok je B-1499, 31. jula je odobreno da ovo ide po Pravilu 92bis bez unakrsnog ispitivanja, izjava će biti pod pečatom.

sekretar: Dokazni predmet 605.

TUŽILAC NAJS: I konačno svedok B-1516, 22. jula je odobren zahtev da to ide po Pravilu 92bis(A) bez unakrsnog ispitivanja. Izjava će biti pod pečatom, a tri priloga koja se nalaze pod tabulatorima od 2 do 4 mogu da budu priložena javno.

sekretar: Dokazni predmet 606.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, još nekoliko proceduralnih pitanja vezano za učesnike. Kako se približavamo kraju godine, dosta je problematično popuniti ove preostale dane i mi pokušavamo da vas što je ranije moguće

obavestimo o tome koga čemo da pozvemo da svedoči. Koliko smo shvatili, i dalje nije sasvim sigurno da li čemo raditi devetog ili ne, prema tome, možda čemo te nedelje da radimo samo jedan dan. Ukoliko zaista radimo samo jedan dan, mi predlažemo da onda tog dana dođe ponovo gospodin Marković. I onda čemo sve morati da uklopimo sa njegovim rasporedom. Možda će ga ja pozvati sledeće nedelje da vidim da li slučajno može da dođe sledeće nedelje, ali mislim da će da dođe tog dana, 10. I ja ovde sad ne mogu sve svedoke da spomenem na javnoj sednici, ali možda čemo imati slobodno vreme sledeće nedelje zato što imamo neke svedoke koji dolaze bez unakrsnog ispitivanja i u ovom trenutku nismo sasvim sigurni da li čemo uspeti da sve to organizujemo za sledeću nedelju. Svedok iz Tužilaštva Din Mening (Dean Manning) će dobiti obaveštenje, danas čete dobiti materijale za njega, tu imamo puno propratnog materijala. Takođe, imamo svedoka koji ovde radi u Sudu, to je Tore Soldal (Tore Soldal) i on je neko koga smo dodali nedavno na spisak. Njega takođe možemo da pozovemo ukoliko se ukaže praznina u našem rasporedu. Ali pošto u ovom trenutku pošto još uvek nije izvesno hoćemo li da radimo devetog ili nećemo, to nam stvara određene logističke probleme. Ja mislim da onda nećemo da zakazujemo nikakve svedoke za deveti pošto to još uvek ne znamo, a za 10. čemo da zakazemo gospodina Markovića. Pošto gospodin Marković treba da se vrati da bi završio svoje unakrsno ispitivanje, ja mislim da sam mu ja rekao da će to biti završeno onog dana kad on dođe, a da nisam bio sasvim siguran koliko je ostalo za unakrsno ispitivanje. Ukoliko se ja dobro sećam, možda biste vi mogli da me podsetite, molim vas?

SUDIJA MEJ: Kog je dana on svedočio?

TUŽILAC NAJS: Svedočio je 23. oktobra.

SUDIJA MEJ: Ovo šta meni ovde стоји u mojim beleškama da je optuženom ostalo još tri sata.

TUŽILAC NAJS: Hvala vam. U tom slučaju, to će zapravo da bude ceo dan, ukoliko optuženi želi da iskoristi sva tri sata, zato što će i amikusi da imaju pitanja za svedoka ovog kalibra, i možda čemo i mi da imamo neka dopunska pitanja. Mislim da čemo mi da uložimo hitan zahtev za zaštitne mere za jednog od svedoka koji je predviđen sledeće nedelje i to čemo da uradimo danas.

SUDIJA MEJ: Pre nego što pređete na sledeće pitanje, čekajte da rešimo jedno drugo administrativno pitanje koje je vezano za sledeću godinu i kako ćemo da radimo sledeće godine. Nedelja koja počinje 13. januara je prva nedelja kad se vraćamo ovamo da radimo, nećemo da radimo u sredu 14. januara nego ćemo da promenimo raspored i radićemo u petak 16. I moramo da se pobrinemo da sudnica bude rezervisana za nas.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ostalo nam je još samo jedno pitanje i možda bi mogli to da pokrenemo na privatnoj sednici.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, na otvorenoj smo sednici.

SUDIJA MEJ: Sudija Kwon (Kwon) predlaže da započnemo sa svedokom C-057, tako da ne gubimo više vremena. Moguće je da bi bilo najbolje za nas da prekinemo sa radom na par minuta da vidimo šta se događa, ali ukoliko gospodin Deronjić nije tu, a ostalo nam je još 20 minuta, možda ne bi bilo loše da počnemo sa tim drugim svedokom.

TUŽILAC NAJS: Videćemo šta možemo da uradimo.

SUDIJA MEJ: U redu, onda sada prekidamo sa radom.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Da bismo na najbolji mogući način iskoristili vreme koje nam je na raspolaganju, sada ćemo da radimo dva zasedanja sa pauzom od pola sata između. Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo pre nego što počnem, gospodine Mej (May), a u vezi sa ovim vašim ograničavanjem unakrsnog ispitivanja, pošto ste mi rekli da odaberem iz ove obimne izjave od 240 paragrafa šta smantram relevantnim, ja vas podsećam na to da kada tako radim, onda čujem

drugu stranu kako onda objašnjava da nešto nisam osporio, a ovde je sve za osporavanje, pa želim da to radi zapisnika bude jasno da se ograničava moja mogućnost da izvršim unakrsno ispitivanje.

SUDIJA MEJ: Da. Da bi takođe bilo jasno za zapisnik, vama se ne bi uskraćivalo vaše pravo kada biste vi koristili vreme na drugi način i ne biste iznosili svaku stvar koju želite da iznesete. Mislim da je sasvim jasno da vi treba da osporite ono šta je iznelo Tužilaštvo i da morate to da uzmete u obzir.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja upravo to i uzimam u obzir, jer ja osporavam sve što je iznelo Tužilaštvo, kako ga vi nazivate. Ali da koristimo ovo vreme. Gospodine Deronjiću, samo da završimo sa ovim gde smo stali u vezi sa vašim sastankom na Palama. Vi ste dakle navodno samo nasamo razgovarali sa Karadžićem, prvo ga obavestili o opštoj situaciji, a posle ga obavestili o Bearinom dolasku. Evo, pogledajte tačku 213, pošto govorite o opštoj situaciji i zarobljenicima, transportu civila i tako dalje, u toj tački govorite da je prevezeno dvadeset hiljada Muslimana i na kraju tačke kažete: "U vezi konvoja prenjeo sam mu svoj utisak da je sve korektno i pravilno sprovedeno, da nije bilo incidenata, odnosno da ja za njih nisam znao i da su ti ljudi odvedeni u Kladanj". Kladanj je bio pod kontrolom snaga bosanskih Muslimana, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Njemu kažete da je bilo bez incidenata i da su ljudi odvedeni u Kladanj. Recite mi, molim vas, zašto tom prilikom niste pitali Karadžića da li je on zaista poslao Bearu?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ja sam citirao tačno predsjedniku Karadžiću rečenice koje mi je rekao Beara prilikom našeg susreta 13. jula u mojoj kancelariji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste ispričali o dolasku Beare, verovatno onako kako ste ovde izložili, da je došao pripit, da je galamio i tako dalje, i samo ima jedan komentar Karadžića koji kaže: "Ti vojnici su budale". Prema tome, to se nikako ne odnosi na to da li ga je on poslao ili nije. Vi ga niste pitali je li ga je on poslao ili nije.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam ga pitao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To sam htio da ustanovim. A onda na kraju ove 214. tačke kad ste preneli nešto što ste saznali od Ljubiše Borovčanina da je bilo likvidacija na putu Konjevića Polje i Kasaba: "Sećam se da je rekao da je odmazda naših ljudi podstaknuta onime što su oni uradili". To su direktno vaše reči ovde koje citiram da je on rekao: "odmazda naših ljudi", citiram vas, "podstaknuta onim što su oni uradili". Dakle, da li je iz toga jasno da nije bilo nikakvo naređenje da se oni pobiju, nego da je on to tumačio odmazdom ljudi iz Srebrenice koji su bili žrtve zločina koje su pre toga uradile snage Nasera Orića, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, to je vaš zaključak, i ja naravno ne sporim da vi možete da izvučete taj zaključak. Ja se ne usuđujem da izvlačim zaključke na osnovu ovo malo činjenica koje posjedujem o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, ja samo citiram ovo šta ste vi ovde napisali.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ali, ja nisam izvukao takav zaključak. On je prokomentarisao događaj u kravičkoj zemljoradničkoj zadruzi i rekao, meni rekao: "A dobro, to se može tumačiti kao odmazda naših vojnika prema incidentu koje su napravile muslimanske snage". Na tome se završio taj komentar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, i konačno u tački 216 kažete: "Kad sam došao u Bratunac, video sam da je mnogo autobusa sa zarobljenicima odvezeno. Interesovao sam se gde su odvezeni i dobio informaciju da su odvezeni u Zvornik". Dakle, ni vi niste znali tada, očigledno ni on, jer ovo ste videli kad ste došli posle razgovora s njim, da je neko eventualno te ljude, da su među njima neki koji su ubijeni, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno je, ja nisam znao tada da su ljudi ubijeni, a ja sam mu prenio jasno namjere vojske, odnosno gospodina Beara, onako kako su prenijete meni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi govorite posle toga da ste 15.-16. otvarali temu o evakuaciji snaga UNPROFOR-a (United Nations Protection Forces) iz baze Potočari, to je tačka 220. Imali ste tako razlog da ute u kamp UNPROFOR-a gde ste upoznali komandanta Karemansa (Karremans) i njegovog pomoćnika Frankena (Robert Franken) i druge, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda objašnjavate kako ste s njima pravili neki zapisnik o tome da je sve izvedeno ispravno u pogledu evakuacije, je l' tako, gospodine Deronjiću?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Međutim, ja sam prilikom svedočenja Frankena, sad nemam kod sebe taj izveštaj, ali zapazio da na tom izveštaju стоји rukom uneto od strane upravo gospodina Frankena tamo где se kaže da je sve uredno urađeno, da se to odnosi na konvoje koje je pratilo UNPROFOR.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je potvrdio da je ono što je pratilo UNPROFOR urađeno, a ono što nije pratilo UNPROFOR nije mogao da potvrdi.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste tada bili obavešteni da je došlo do nekih ubistava, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, to je tačno, bio sam obavešten.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi niste njih obavestili o tome? Vi ste to prikrili, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: UNPROFOR misite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, dokument o kom govorite u zapisniku o evakuaciji civila iz Potočara odnos se na evakuaciju civila iz Potočara. A civili, koliko ja znam i koliko sam imao informaciju, u tom trenutku nisu bili maltretirani već su na korektn način prevezeni u pravcu Kladnja. Taj dokument obuhvata transport civila zatečenih u Potočarima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Deronjiću. Sve vreme dok se odvijao sastanak sa delegacijom vašom iz Srebrenice kod Karadžića koji je prema onome što sam priložio, kako se vidi, trajao od 14:25 do 18:25, znači puna četiri sata, je l' tako, o čemu ste razgovarali četiri sata?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, mi smo na tom sastanku imali dva dijela. Ja ne znam, nisam tačno rekao kada je bio taj sastanak kada je satnica u pitanju. U prvom dijelu smo gospodin Karadžić i ja razgovarali u četiri oka i to se odnosi na ove informacije koje sam kratko sažeо ovde u svom iskazu. A ostatak vremena mi smo razgovarali o tome da je ukinuta moja funkcija civilnog komesara, da je preimenovana u odluku o Ratnom predsjedništvu. Ja sam postavljen za predsjednika Ratnog predsjedništva u Srebrenici i zadatku je bio da se tu dogovorimo oko sastava Ratnog predsjedništva i niz drugih tema koje uključuju normalizaciju procesa povratka izbjeglica u Srebrenicu, ospozobljavanja grada za prihvatanje izbjeglica. I to su otprilike teme, naravno bilo je tu još dosta tema.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, tu govorite o povratku izbjeglica u Srebrenicu, o normalizaciji stanja, o formiranju tog Ratnog predsedništva. Inače, vi ste bili predsednik Ratnog predsedništva u Bratuncu, je l' tako, pa ste onda ...

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, to je 1995. godina. Ja sam nakon funkcije civilnog komesara koja je trajala tri, četiri dana, preimenovano je to u Ratno predsjedništvo, ja sam imenovan za predsjednika Ratnog predsjedništva u Srebrenici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, razumem, ali pre toga ste bili predsednik Ratnog predsedništva u Bratuncu?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: To je 1992. godina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, taj predsednik Ratnog predsedništva bio je najvažnija ličnost u kraju u kome je bio, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I sve to vreme dok ste govorili o normalizaciji odnosa u Srebrenici, o povratku izbjeglica i tako dalje, nije pokretana tema da su neki ljudi ubijeni?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: U tom trenutku kada su, na tom sastanku je prisustvovalo, gospodine Miloševiću, nekih desetak ljudi iz Srebrenice, među njima neke ni ja nisam najbolje poznavao. Ja sam objasnio kako je došlo do tog sastanka, to je na zahtjev upravo tih ljudi. Bilo bi i nelogično i potpuno indiskretno da se sa nepoznatim ljudima razgovara o tim temama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O kakvim se nepoznatim ljudima radi ako su to ljudi iz Srebrenice koji su došli na sastanak na koji ste i vi došli? Zar je moguće da oni nisu upoznati ni sa čim, a došli su odatle iz tog kraja?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Pa zar mislite da bi predsednik Karadžić i ja razgovarali pred njima o temama kakve su većinom dolazak Beare u moju kancelariju i naredbe koje on prenosi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja sam video šta ste zapisali o tom dołasku Beare u kancelariju i o tim naredbama koje je prenosio. Dakle, hoću samo da ustanovim, vi dakle niste na tom sastanku ništa o tome razgovarali?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Kada su bili prisutni ovi ljudi iz Srebrenice, mi o takvim temama nismo razgovarali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Sad bih vam postavio samo nekoliko pitanja koja se odnose na proleće 1991. godine. Jeste vi bili 9. marta na demonstracijama, 1991. godine u Beogradu?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, bio sam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I učestvovali ste na tim demonstracijama, je l' tako, gospodine Deronjiću?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bili ste čak i na bini, je l' tako, gospodine Deronjiću?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Prijavio sam se da govorim, nisam dobio priliku, ali bio sam na bini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste. A te demonstracije su organizovane, to su bile prve nasilničke demonstracije 9. mart 1991. godine. Demonstracije organizovane protiv vlasti i protiv mene lično, je l' tako, vi ste taj učesnik tih demonstracija?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne bih se složio sa konstatacijom "nasilničke", ali su bile organizovane protiv vas i protiv vaše vlasti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste, to je bio 9. mart 1991. godine.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A samo par meseci pre toga su održani višestranački izbori na kojima sam ja izabran ogromnom većinom za predsednika, kao što znate, i na kojima je Socijalistička partija dobila više nego apsolutnu većinu u Narodnoj skupštini Srbije. Dakle, vi ste tada bili funkcioner SDS-a, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I učestvovali u demonstracijama protiv vlasti u Srbiji?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda ste neposredno posle tih demonstracija o kojima govorite, došli u Beograd, i ni manje ni više nego pravo i Predsedništvo Srbije, kako vi tvrdite ovde, išli kod Kertesa, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno. Ne baš neposredno, to je već kraj aprila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, sledećeg meseca.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I tamo ste od njega tražili da vam da neko lično naoružanje i tvrdite kako vas je poslao u MUP i da su vam tamo dali, ubacili vam u kola neke bombe, iz onoga što vi opisujete, to su neka sredstva za vežbanje ili bombe, je l' to lično naoružanje što ste vi dobili od njega?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Pa mi smo tražili lično naoružanje i oni su pitali, Zvekić je pitao to: "Da li možemo dobiti nešto od ličnog naoružanja?". Rekli su: "Možete, idite", Kertes je nazvao nekoga u MUP-u i mi smo otušli tamo. Oni su nam rekli da imaju po dve bombe da nam daju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste. Dakle, niste dobili lično oružje?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da se vratimo na ovo, znači demonstracije 9. marta, vi ste učesnik tih demonstracija. Da li se sećate, gospodine Deronjiću, iz tog vremena kada su ti dobrovoljci koji su se okupljali upravo bili svi iz tih opozicionih partija koje su organizovale demonstracije?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: O kojim dobrovoljcima govorite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O svim dobrovoljcima koje ste imali pri-like da vi vidite i koje ste dovodili tamo u Bosnu i Hercegovinu.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Prvo, nije tačno da sam ih ja dovodio. A drugo, ti dobrovoljci dolaze preko državnih organa Republike Srbije, ja sam to opisao. Ne znam, njihovo članstvo u nekim opozicionim strankama je me-ni nepoznato. Pretpostavljam ako mislite na neke Šešeljeve ljude ili na neku drugu opozicionu stranku, ja se u to nisam upuštao, niti znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Glavni organizator tih demonstracija je organizovao Srpsku gardu, kao što znate, Srpski pokret obnove sa kojim ste zajedno učestvovali na demonstracijama, je l' tako bilo?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno, ali je ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda i ove sve koje nabrajete su pred-stavnici opozicionih partija.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ukoliko gospodina Šešelja i Radikalnu stranku smatrate opozicionom, onda u redu, ali ja ne mislim baš tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Srpska radikalna stranka da je svakako bila opoziciona partija, to je nesumnjivo.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Za vas vjerovatno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi ste bili s njima u dobrom odnosima za razliku od vlasti, prema tome, je l' to tačno, gospodine Deronjiću?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Nije tačno, gospodine Miloševiću, sa strankama tipa radikali, Jovićevi, ne znam kako se zvala stranka, nikada ni-sam imao nikakve odnose, naprotiv, vi ste često sa njima bili u koaliciji, a ja sam imao dobre odnose sa Demokratskom strankom, sa donekle Vukovom strankom, to je tačno.

prevodioci: Molimo vas da pravite pauze između pitanja i odgovora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o 1991. godini, gospodine Deronjiću, i 1992. i 1993. godini, na primer, svakako ni sa jednom od tih partija tada nismo bili u koaliciji, i to se lako može utvrditi. Ali da idemo dalje.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: A nemojte, molim vas, da kažem samo, ovaj, to je tačno što ste rekli, ali vi ste u kasnijem periodu i sa tim strankama bili u koaliciji. Ja nikada sa njima nisam imao nikakve odnose.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A što ste bili zajedno sa njima na demonstracijama protiv mene?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Gospodin Šešelj i Jović sigurno nisu učestvovali u tim demonstracijama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, poznato je ko je učestvovao i kako je učestvovao, ali da na to ne gubimo vreme. A na kojoj funkciji je bio Kertes kada ste vi navodno bili kod njega u toj kancelariji?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Prvi put sam tad video čovjeka i nisam se ni raspitivao na kojoj je funkciji, ne znam to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ni to ne znate?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovdje je ova vaša izjava sistematizovana upravo onako kako ova druga strana pokušava da ove događaje prikaže. Ja ću nastojati da što brže pređem preko nekih stvari. Znači, evo, s prve strane tačka 4, naslov iznad nje "Nelegalno naoružavanje bosanskih Srba u proleće 1991. godine", u tački 4 govorite o Goranu Zekiću koji je bio član Skupštine Republike bosanskih Srba i njih nazivate bosanskim Srbima, ne znam šta ste vi?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja sam Srbin.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I oni su Srbi. I onda kažete ovako: „Rekao mi je da naoružanje nabavlja švercerskim kanalim“, to piše u ovoj tački 4. „Čak mi je pomenuo i ime čoveka preko koga je to nabavljao, radilo se o jednom Muslimanu s područja Zvornika. Jednom prilikom sam otisao s njim da bih sebi kupio jednu pušku.“ Jeste tako napisali?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da. Nisam napisao, rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, tako piše u ovoj vašoj izjavi. Dakle, švercerskim kanalima, kad govorite o naoružavanju bosanskih Srba u proleće 1991. godine se nabavljalo to naoružanje i čak od Muslimana kod koga ste i vi išli da kupite pušku?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa onda dalje objašnjavate sastanak sa Rajkom Dukićem, izvesnim biznismenom, kako ga ovde opisujete, i pred kraj tačke 6 kažete: "To je bio čovek koji je imao visok politički rejting i u Beogradu i u rukovodstvu SDS-a." Kod koga je on to imao visok rejting u Beogradu, taj Rajko Dukić?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao da sam saznao u toku rata i kasnije da on ima dobre odnose sa SPS-om i sa JUL-om u to vrijeme. Ja nisam to provjeravao niti imam mogućnosti, dozvoljavam da možda to i nije baš tako, ali u svakom slučaju, čovjek koji iz ranijeg perioda je već imao određene pozicije u poslovnim i političkim krugovima Beograda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Socijalistička partija Srbije, gospodine Deronjiću, kao funkcioner SDS-a treba da znate, nikad nije imala odnose sa SDS-om. SDS je u odnosu na Socijalističku partiju bio opoziciona stranka.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: SDS ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Srpska demokratska stranka, jeste, nikad nije imao dobre odnose sa Socijalističkom partijom Srbije, odnosno nije imao nikakve odnose sa Socijalističkom partijom Srbije. Je l' vam to poznato ili nije?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Nije mi to poznato. Naprotiv, na svim mitinzima koje ste vi organizovali protiv opozicije učestvovao je i SDS. A ja sam čak poslao i telegram protesta protiv toga. Na kraju krajeva, svjedok sam niza kontakta između vas i rukovodstva SDS i lično znam za te kontakte.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A moji kontakti sa Karadžićem i Krajišnikom su bili kontakti sa funkcionerima Republike Srpske, a ne sa funkcionerima SDS-a. Oni su bili funkcioneri Republike Srpske, jedan predsednik republike, drugi predsednik skupštine. Krajišnik je bio i predsednik skupštine Bosne i Hercegovine, kao što znate.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sad ste spomenuli JUL, da je taj Rajko Dukić imao dobre odnose sa JUL-om. Pa je l' vi znate da je JUL osnovan

1994. godine? Prema tome, nije mogao imati nikakve odnose sa JUL-om koji nije ni postojao u to vreme.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Nisam ni rekao da je dobre odnose imao 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koje godine je imao odnose, molim vas? Vi govorite ovde o ovim godinama, koje godine je imao dobre odnose i kako je on mogao imati odnose s JUL-om?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Šta je to što isključuje mogućnost da je mogao imati dobre odnose i sa JUL-om?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto nije postojao, ja čak ne znam ni da l' je 1994. ili 1995. godine osnovan JUL. Ali da se u to ne upuštamo dalje, nikakve odnose nije imao s njima, to je jedna potpuna neistina.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Kako je onda znao za gospodina Kertesa?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ne znam, nije mi poznato ni da je bio sa Kertesom niti vi imate ikakve dokaze o tome. Inače, ja primećujem u ovoj vašoj izjavi svi ljudi na koje se pozivate da ste nasamo sa njima bili u Srbiji su mrtvi. Je l' tako, gospodine Deronjiću?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ovaj, gospodine ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nijedan od njih ne može da potvrdi to.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Gospodin Kertes nije mrtav. A na kraju krajeva, ja sam ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste znači imali odnose sa gospodinom Kertesom?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne, nego sam ...

prevodioci: Prevodioci vas mole da pravite pauze između pitanja i odgovora.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja sam došao kod gospodina Kertesa po preporuci Rajka Dukića. Ja naravno ne utičem na događaje i nisam ja režirao smrt nekih ljudi. Goran Zekić je na žalost poginuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pod kojim okolnostima je poginuo Goran Zekić?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ubili su ga Muslimani, gospodine Miloševiću. Ako vas ta tema interesuje, imam kompletну ovde dokumentaciju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, nećemo ulaziti u to.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Bilo bi dobro da otvorimo to pitanje, ako želite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam vas samo pitao pod kojim je okolnostima ...

SUDIJA MEJ: Molim vas da ne trošimo vreme uzalud. Gospodine Deronjiću, nama je vreme ograničeno. Molim vas, pokušajte da izbegnete raspravu sa optuženim i odgovarjte na pitanja. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tački 8 kažete da vam je Dukić, koga ja ne poznajem, rekao da je doneta odluka da se Srbi naoružaju, "a potom nam je rekao", pa onda kažete, "citiram", a ovo sve ja vas citiram, znači tačku 8, "Karadžić je lično ubijedio Miloševića da se Srbi naoružaju". I dalje kažete: "Nisu vjerovali da bi JNA mogla da zaštiti Srbe, Karadžić je želeo da se narod naoruža". Dobro, gospodine Deronjiću, pa i ptice na grani znaju da se i Beograd, odnosno Srbija, i ja lično zalagao da se podrži JNA, je l' vam to poznato?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, to mi je poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, nikako vam ovo ne ide i zašto je Karadžiću potrebno moje odobrenje da se naoružava i otkud meni naoružanje? Ja ne komandujem JNA. Šta to znači on mene ubijedio, kako kažete, da se Srbi naoružaju? Možete to da objasnite?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Mogu da objasnim. Gospodin Dukić je tačno upotrijebio tu rečenicu. Ja sam u kasnijem periodu u jednom susretu ili razgovoru sa Karadžićem doslovce čuo tu istu takvu rečenicu, da je on lično vas ubijedio da se ljudi u Bosni, prije svega mislim na Srbe, naoružaju i obrazlagao je to time da on nema povjerenje u Jugoslovensku narodnu armiju i da smatra da nas ona u nekom kritičnom trenutku neće zaštiti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A moj je stav bio potpuno suprotan, da treba podržati JNA. To vam je valjda poznato?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Meni većina tih stvari nije baš do kraja poznata, ali ako vi tako tvrdite ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A za Dukića kažete u tački 6 da je bio upleten u razne afere, čak i neke kriminalne poslove i bio poznat po tome. Dakle, vi verujete u nešto što vam kaže čovek koji je bio upleten u razne kriminalne poslove.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja nisam rekao da sam vjerovao, ja sam samo citirao šta mi je rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a onda govorite o vašem povratku u Bratunac u tački 10. Rekao vam je Goran Zekić da zna ljudе koji su bili upleteni u vojsci, znači radi se o nekim oficirima koji su u vojsci pomagali u naoružavanju i rekao da je Veselinović osoba zadužena za celu tu operaciju. Ko je Veselinović?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Veselinovića ja sam nekoliko puta video, ne znam mu ime, on je umro, on je jedan od osnivača SDS-a i jedan od najvećih finansijera SDS-a u početku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, Goran Zekić je mrtav i Veselinović je mrtav, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Mnogi ljudi su mrtvi, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na žalost, jesu. A onda govorite kako je Kertes htio da vas impresionira, da je pomenuo Hrvatsku, pa čak i Kosovo. Kakve Kosovo ima veze 1991. godine, je l' se događalo nešto na Kosovu 1991. godine?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ono što je on rekao, ja sam citirao. Znači, hvalio se da je učestvovao u naoružavanju Srba u Hrvatskoj i na Kosovu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kakve veze ima Kosovo 1991. godine i naoružavanje Srba?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Pa to morate pitati njega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čak vas je navodno pitao da li želite mene da posetite, pa eto vi niste imali vremena, pa me niste posetili. Pa je I' vam ne izgleda to malo ovako malo, rekao bih, prilično iluzorno, gospodine Deronjiću?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao u svojoj izjavi da ne znam da li je to bilo moguće, ali s obzirom da ste se po njegovim navodima nalazili u toj zgradi, on je prijedložio to, ja sam rekao da to ne želim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne sporim da sam se ja verovatno nalazio u zgradi gde se nalazi moja kancelarija, to uopšte nije sporno, jer vi tvrdite da ste ušli u zgradu Predsedništva, a ja sam bio tada predsednik Srbije i svakako bio u svojoj kancelariji, ako nisam bio negdje izvan.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Hoćete li da vam opišem kancelariju Kertesa?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne vredi mi da mi opisujete kancelariju Kertesa, ja lično ne bih mogao da se setim kako mu je izgledala kancelarija. Bez obzira što je u mojoj zgradi, kako vi tvrdite bio tada, ali tada nije bio ni na kakvoj funkciji u Predsedništvu u to vreme jer je, on je bio član Predsedništva Srbije do izbora 1990. godine kada je po novom Ustavu biran predsednik, a ne Predsedništvo.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da li sjećate možda, gospodine Miloševiću, da je negdje u to vrijeme gospodin Kertes pravio vještačke zube?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne sećam se, vjerujete mi, kad je pravio vještačke zube. I onda vam je navodno on rekao, u tački 17, a bili ste vi i ovaj pokojni Zekić koji to ne može da potvrdi, kaže: "Područje 50 kilometara od reke Drine, sve će biti srpsko". On Mađar govori o tome da će područje sve da bude srpsko 50 kilometara od reke Drine. A to ne bi mogao da kaže iko ko nešto, ne mora, može da bude čak i Srbin, ko išta zna o istoriji i o geografiji. I vi tvrdite da vam je to tako rekao Kertes?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja tvrdim da je tako rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda govorite nešto o Bubanj Potoku koji pripada vojsci. Je I' vi smatrate da je Kertes bio u nekoj mogućnosti da nešto naredi vojsci?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Očigledno da jeste bio, jer je oružje iz Bubanj Potoka, ne samo za Bratunac nego i za više opština, došlo iz Bubanj Potoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To šta je rekao, to je veliko pitanje, jer vi kažete da ste videli kako tovare neki kamion tamo kad ste navodno bili u Bubanj Potoku i pitali ste šta je to, a jedan od tih vojnika je rekao da oružje ide za Hrvatsku. Pretpostavlja se da ako je JNA, i u to vreme je tamo, da se obavlja neka od redovnih operacija JNA i ništa drugo. Je l' tako, gospodine Deronjiću, ili ne?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja nisam ništa drugo ni rekao, ja nisam ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro. A recite mi, molim vas, u tački 21 vi kažete, celo vreme govorite o ovom Zekiću, da vam je celo vreme, dobro, da ne citiram sve „rekao mi je da će on sam organizovati transport, da je to njegov zadatak, da će naći lokaciju u Srbiji na koju će prebaciti to oružje, pa da mi organizujemo kasnije transport do Bosne, da će on organizovati prenos preko Drine u Bosnu i rekao mi je da u Bratuncu pronađem ljude u koje ima poverenja“. Dakle, zar nije ovde jasno da se radi o švercu?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Nije bilo načina da se u Bosnu oružje preveze legalno, apsolutno nije postojao nijedan način.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naravno da nije mogao legalno. Evo, pogledajte i sledeću stranu, imate tačku 26, kažete: „Ubrzo nakon toga stigao je Slavko Jovanović koji je već bio pripremio mesto gdje će se čuvati oružje. A ubrzo zatim stigao je Raša Milošević s Milanom Sundinom i svi su mi oni rekli da su odredili mesto lokacije u Srbiji niz Drinu gde će držati oružje koje će kasnije prevoziti u Bosnu“. Pa kažete: „Predviđeo mesto u vikendici svog prijatelja u selu Baćevci koje se nalazi nasuprot sela Fahovići.“ Znači, Baćevci su u Srbiji?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vikendica njegovog prijatelja u Srbiji?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda ova druga dvojica, pred kraj tačke govorite: "Našao neke prostorije u zemljoradničkoj zadruzi u Velikoj Reci." To je takođe u Srbiji, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, našao vikendicu u selu jednom u Srbiji, našao prostorije zemljoradničke zadruge, dakle radi se o tajnom nekom poslu i radi se o švercu. Kako možete da kažete da je MUP Srbije to odobrio ako to krijete u vikendici na području Srbije i u zemljoradničkoj zadruzi nekoj na području Srbije? Što bi krili od MUP-a Srbije da vam je MUP Srbije to odobrio?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Pa gospodine Miloševiću, reći će vam zbog čega to tvrdim. Kamion koji je stigao u Ljuboviju negdje tih dana, ja se sjećam samo da je to bila utakmica, finale utakmice između Zvezde i ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo kraće, molim vas, pustite utakmicu fudbalsku ...

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Zaustavljen je u Ljuboviji taj kamion, zaustavila ga je policija. U tom mjestu radio je jedan Musliman, u policiji u Ljuboviji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ljubovija je u Srbiji.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: U Srbiji, tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Musliman radio u policiji u Srbiji?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno. Taj Musliman je posumnjao da se tu nešto švercuje u tom kamionu. A ostatak policije je na jedan način sklonio tog čovjeka i posavjetovali Gorana da produži sa tim kamionom u Bajinu Baštu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi ste bili tu prisutni, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je tu bilo policije u Ljuboviji, jesu mogla da budu dva policijaca koja su mogla da zaustave kamion ili čak samo jedan? Pretpostavljam nije bila nikakva grupa policijaca?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Patrola jedna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jedna patrola od dva čoveka?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jedan bio Musliman, a jedan Srbin, pa je taj Srbin udaljio Muslimana, a onda ovome savetovao da ide.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne, gospodin Zekić je otišao do policije, do stanice policije u Ljuboviji i onda je došla sasvim druga situacija, sklonjen je taj čovjek, ta patrola je udaljena i Goran Zekić je produžio za Bajinu Baštu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je onda radio verovatno na osnovu neke svoje lične veze. Je l' to vama očito, gospodine Deronjiću?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ako mislite da Goran Zekić komanduje policiji u Ljuboviji, onda je to u redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa to nije komandovanje, to je verovatno neka lična veza.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da mijenja patrole na putu i da...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne verujem da je mogao da menje patrole. I kažete u tački 28: "Tada se već prilično znalo da sam ja to uradio, da sam prebacio to oružje". Dakle, vi ste prebacili oružje?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, sam učestvovao u tome, to se znao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne učestvovali, nego se znalo da ste vi to uradili, kažete: "Ja sam to uradio, i prebacio to oružje. To je bio prvi transport na tom području. A nakon toga se više nisam direktno uključivao u slične stvari".

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Način na koji sam opisao, mislio sam na način na koji sam opisao, to ne treba da ponavljam, opisao sam tačno kako je stiglo oružje u Bratunac, a ja ga lično nisam prenosio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja vas citiram, kažete: "Ja sam to uradio", znači gorovite u prvom licu jednine i očigledno se radi o švercu. A vi gorovite o vojnem skladištu, a pre toga citirate kako nemate poverenja u JNA. Čini li vam se sve to prilično kontradiktorno, gospodine Deronjiću?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Pa ja nisam rekao, gospodine Miloševiću, da ja nemam povjerenja u JNA. Drugo, u trenutku kada se radikalizuje politička kriza u Jugoslaviji, gotovo svi smo znali da će doći do rata. Postoje preči ciljevi od političkih ciljeva. To je potreba jedna da se ipak obezbjedimo i zaštitimo na tom terenu. Ja sam iz tih razloga otišao po to oružje.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: Dobro, a to kad kažete kako je došlo do toga, molim vas, evo začas da napravimo jednu digresiju. U tački 44, toga ćete se sigurno setiti odmah, jer ste se bavili politikom, kažete: "Skupština Bosne i Hercegovine je 14. i 15. oktobra 1991. godine uz odsustvo SDS-ovih predstavnika usvojila memorandum koji zagovara stvaranje suverene Bosne i Hercegovine", je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: Je li tačno da je srpska strana u Bosni i Hercegovini prihvatile da se čak i izdvoji Bosna i Hercegovina iz Jugoslavije, ali da se kantonizuje i čak 1992. godine, pre nego što su izbili bilo kakvi sukobi, prihvatile je onaj takozvani Kutiljerov plan (Cutileiro Plan)? Je l' se sećate toga?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Sjećam se svakog detalja i to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: Prema tome, ova reagovanja o kojima vi govorite su bila reagovanja srpske strane na referendum koji je njih isključio iz odlučivanja o svojoj sopstvenoj sudbini, je li tako, gospodine Deronjiću, ili nije?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tako je, gospodine Miloševiću i ja sam u jednom paragrafu to precizno i rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: Dakle, nisu Srbi napravili plan da se odvoje, nego su referendumom isključeni iz odlučivanja o svojoj sopstvenoj sudbini, je li tako, gospodine Deronjiću?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja se slažem sa vašom konstatacijom.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: A recite mi, gospodine Deronjiću ...

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ali to da su Srbi ipak napravili plan kao ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, recite mi, dobro, to govorite o ovome, varijanata "A" i "B" i to je bio javni dokument SDS-a. A recite mi, gospodine Deronjiću, jesu li Srbi po Ustavu Bosne i Hercegovine bili konstitutivni narod u Bosni i Hercegovini?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A posto su isključeni iz odlučivanja u Bosni i Hercegovini, oni se onda organizuju kako da opstanu, je li tako, gospodine Deronjiću?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: To su bili i moji motivi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, nije reč o nekom planu da oni izdvoje sebe, nego su oni praktično isključeni iz odlučivanja, a onda se radi o njihovoj samozaštiti. Na kraju krajeva, gospodine Deronjiću, vama je verovatno poznato da su prvi napadi oružani koji su se desili na prostorima Bosne i Hercegovine bili napadi na Srbe. Je li tako ili nije, gospodine Deronjiću?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne znam te činjenice precizno, ne mogu odgovoriti na to pitanje. Bilo je napada i s jedne i s druge strane.

SUDIJA MEJ: To je sugestija. Samo trenutak, da bi svedok time mogao da se pozabavi. Dakle, iznešena je sugestija da su Srbi proveli planove da bi se zaštitili, to je ono šta tvrdi optuženi. Da li je to tačno ili nije?

SVEDOK DERONJIĆ: Časni Sude, vaša Visosti, ja sam objašnjavao kako sam upoznao taj plan, plan za stvaranje Republike Srpske. U aprilu 1991. godine došlo je do prvih mojih saznanja o tome da će se Bosna eventualno podijeliti. U početku javno kako je obrazlagan taj plan on je podrazumjevao, po meni, neka politička sredstva, da ćemo mi stvoriti svoj entitet politički, koristeći politička sredstva. Nakon toga, ja sam shvatio početkom 1991. godine da je cilj pripajanje Srbiji i da su u ta sredstva za ostvarivanje tog cilja uključeni i takva sredstva kao što je ubijanje, protjerivanje i sve ostalo. To je ono šta ja znam o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, gospodine Deronjiću, kakvog je to ubijanja i proterivanja bilo 1991. godine?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: 1992. godine. Početkom 1992. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A to što govorite o podeli, pa zar niste upoznati s time da je suština i tog Kutiljerovog plana bila znači, koji je podrazumevao nezavisnu Bosnu i Hercegovinu, da se ona podeli na kantone koji će neki biti većinom srpski, neki većinom muslimanski, neki većinom hrvatski i tako dalje, i da se radilo o toj podeli? Je l' vam to poznato, to su bile opšte poznate stvari, vaši predstavnici su o tome pregovarali sa drugima na Međunarodnoj konferenciji u Jugoslaviji (International Conference on the Former Yugoslavia)?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Kutiljerov plan je postojao, mi smo ga prihvatili, ja to znam. A stvaranje Republike Srpske nije Kutiljerov plan, jer on je propao, to je bio jedan drugi projekat i ja sam u tome učestvovao. Ja sam to objasnio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ne morate vi to dalje da objavljavate, samo da se vratimo na ovo naoružavanje. Vi kažete u tački 29 da je dolazilo oružje i od vojske u Tuzli. I sve je to organizovalo Goran Zekić koga ste na početku pomenuli, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, između ostalih. Pomenuo sam i gospodina Jankovića, ako se ja dobro sjećam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, vidim, tamo je bio, kažete, neki general Janković?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Govorim o Petru Jankoviću, oprostite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A o Petru Jankoviću, ne mogu sada da ga nađem, nije bitno. Je l' Tuzla u Bosni i Hercegovini?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' Tuzla na prostoru gde je većinsko muslimansko stanovništvo, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' Tuzla i ostala pod muslimanskom kontrolom sve veme rata?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Jeste, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda govorite dalje, sve je to 1991. godina, kako je bio general Đukić, komandant za logistiku. O kom generalu Đukiću govorite? Govorite o ovom generalu Đukiću koji je pokojni?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Apsolutno ne, sad govorimo o Užičkom korpusu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A govorite o tome da je u Skelanima u to vreme boravio neki Marko Milanović koji je bio jedan od strukture. Ja mislim da ovo nije vaš rečnik, gospodine Deronjiću, da ste vi rekli „koji je bio jedan iz strukture za naoružavanje bosanskih Srba”, ne verujem da vi taj izraz „bosanski Srbi” upotrebljavate u svojoj terminologiji.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: A zašto ne verujete da upotrebljavam, to je geografska odrednica za Srbe, kao što vi možete ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije geografska odrednica, oni su Srbi, pa bez obzira jesu u Bosni ili ne znam gde, ili su u Australiji (Australia) i ne razumem to, nikad nisam čuo od nekoga da upotrebljava izraz „bosanski Srbi”, nikad nisam čuo od Srba da upotrebljavaju izraz bosanski Srbi.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Srbi iz Bosne ili bosanski Srbi, ne vidim razliku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste prvi Srbin koji kaže za Srbe iz Bosne bosanski Srbi. Kaže: „Nije bio rodom iz Skelana, već je tu došao kasnije”. Kad kasnije?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Pred rat, znači 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A odakle je došao taj?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Koliko ja znam, iz nekih je policijskih struktura, a došao je iz Sarajeva, ako ja dobro znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, bio je iz Bosne?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, iz Bosne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz Bosne i Hercegovine. Dobro, samo sam to htio da s tim raščistim. A onda posle kažete: „Nije bilo potrebno da se nabavlja oružje iz Srbije, jer se u Milićima formiralo jedno veliko skladište naoružanja”, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, gro naoružanja je pribavljen iz skladišta u Milićima. Milići su u neposrednoj blizini vašeg mesta?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E onda govorite o naoružavanju bosanskih Srba, kako ovde pišete, od strane JNA i kažete da je to bila aktivnost Teritorijalne odbrane. Teritorijalna odbrana na vašem području, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno. To ako mislite na Bosnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, da, tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, preko Teritorijalne odbrane. Onda kažete: "Veoma malo znam o organizaciji Teritorijalne odbrane, znam da je sedište za te opštine bilo u Tuzli", je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u Bosni i Hercegovini. "To sam znao zato što je moj zet", pa onda objašnjavate šta je zet, sestrin muž, "radio u Teritorijalnoj odbrani upravo na pitanju obuke omladine". I onda govorite o tome da je vaš zet Milenko Stjepanović poginuo u ratu. I govorite gde su se obučavali, u školi u Rujevićima, i on je radio, a on bio zadužen u Teritorijalnoj odbrani u vašem kraju za obučavanje te omladine, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad, vi kažete u tački 34: "Muslimani su bojkotovali vojsku, pa i Teritorijalnu odbranu koja je u to vreme bila u sastavu JNA". Dakle, Muslimani bojkotovali vojsku i Teritorijalnu odbranu i par redova dalje kažete da su organizovali obuku za Srbe "pošto Muslimani nisu više hteli da sudeluju", je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, Teritorijalna odbrana nije isključila Muslimane, nego su Muslimani bojkotovali Teritorijalnu odbranu, pa je Teritorijalna odbrana se organizovala od onih koji je nisu bojkotovali, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, Srbi nisu izbacili Muslimane iz Teritorijalne odbrane?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA MEJ: Sada je 11.00. Imate još 10 minuta i time ćete praktično da imate tri i po sata na raspolaganju za unakrsno ispitivanje. Dakle, ostalo vam je još 10 minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Biće vrlo teško da završim za 10 minuta. Pokušaću da pređem nekoliko pitanja.

SVEDOK DERONJIĆ: Oprostite, gospodine Miloševiću, pošto niste završili ovo oko Teritorijalne odbrane, mogu li da dodam jedan komentar?

SUDIJA MEJ: Samo kratko, molim vas, jer vreme nam je ograničeno.

SVEDOK DERONJIĆ: Samo da kažem da nije postojala praksa ako se vrše uobičajene vježbe Teritorijalne odbrane da se oružje ostavlja kod onih koji vježbaju, a u ovom slučaju je to tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro, ja sam htio da račistim ovo šta ste sami napisali da su Muslimani bojkotovali vojsku, da su bojkotovali Teritorijalnu odbranu, da je organizovana obuka za Srbe, jer Muslimani nisu hteli da sudeluju. Dakle, to su činjenice koje se ne mogu dovoditi u pitanje, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I sada kažete, moraću da preskačem mnoge od ovih tačaka, ali samo da vidim, preskočiću deo gde pominjete Bijeljinu, Zvornik, Višegrad, pa valjda znate iz podataka koji su bar kasnije bili poznati da to što je Arkanova "Dobrovoljačka garda" bila tamo, ovde je svedočio svedok koji je rekao da ih je bilo 20, da su došli tamo zato što su bili plaćeni i da su došli u Zvornik za 400.000 maraka da pomognu, isto tako pozvani od lokalnog rukovodstva, je l' vam to poznato? Da su bili plaćeni i da je to bila potpuno formacija koja nikakve veze nije imala sa bilo kakvom vlašću.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Poznajem, gospodine Miloševiću, odlično rukovodstvo političko SDS-a u Zvorniku. Nije tačno da su bili plaćeni ili pozvani ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Deronjiću, samo brzo, ako želite još nešto da dodate možete, ali molim vas da bude ukratko.

SVEDOK DERONJIĆ: Ja se izvinjavam vama, Ekselencijo, uvijek mislim da će Milošević produžiti sa pitanjem. Želim da kažem da je rukovodstvo SDS-a u Zvorniku bilo uhapšeno kada je došao Arkan i da su mučeni, maltretirani i da su držani u zatvoru, to želim da kažem.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: To nisu čak ni oni tako nešto svedočili, ali vi ne svedočite o Zvorniku, pa neću na to da traćim vreme. Molim vas, u tački 58 kažete: "Pitao sam Gorana Zekića o čemu se zapravo radi i zašto sam bio pozvan. On mi je rekao da je tu doveo dobrovoljce". Dakle, on je doveo dobrovoljice?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: Zar niste zajedno vi i Zekić doveli dobrovoljce?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne. Ima živih tih dobrovoljaca ...

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: Dobro, u svakom slučaju, on ih je doveo?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: To je ono šta vi tvrdite. A dobrovoljce, kao što smo utvrđili, organizovali su razne stranke.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: To ste vi rekli ...

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: A Zekić ih doveo u to mesto gde govorite u tački 56.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: U Teritorijalnu odbranu u Bajinoj Bašti uz pomoć policije.

OPTUŽENI MILOŠEVIC – PITANJE: Vi govorite kako je postojala neka šema. Prvo bi, kažete, stigli dobrovoljci, sad smo utvrđili ko ih je doveo, a onda

bi sledila ubistva, a onda bi JNA sa prividnom namerom da uspostavi red, znači, JNA se nešto pretvarala da dolazi da uspostavi red. Pa znate valjda na koliko je mesta JNA intervenisala da se uspostavi red? I tu govorite o šemi. Čijoj šemi govorite, je l' to vaša šema?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, to je otprilike vaša šema. A ja govorim na osnovu iskustva koje sam imao sa Vojskom. Umjesto da pohapse dobrovoljce, na čemu sam ja insistirao, oni su uhapsili mene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Deronjiću, niste vi insistirali da neko hapsi dobrovoljce. Vi ste dovodili dobrovoljce, a JNA nastojala da uspostavi red.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, imam ovde kod sebe dokument od 13. maja da sam protjerao dobrovoljce iz Bratunca. Zašto bih ja protjerivao one i ulazio u konflikt i mogao izgubiti glavu zbog toga? Kad je već JNA odbila da to uradi, onda sam to uradio ja. Imam dokument o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro, gospodine Deronjiću, vi ste verovatno proterali neke s kojima ste došli u konflikt, a sigurno ne one koje ste sami doveli. I onda dalje zaključujete u tački 68: "Stvaranje", na način na koji to gospodin Najs (Nice) nastoji da predstavi, "stvaranje Republike Srpske je vrlo komplikovan i ozbiljan zahvat", proglašili su, kad su isterani iz referendumu, proglašili su Srpsku republiku Bosnu i Hercegovinu poslanici u parlamentu, Narodnoj skupštini Bosne i Hercegovine, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: U skupštini, srpskoj skupštini su proglašili ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste, a onda vi objašnjavate kako stvaranje Republike Srpske je "komplikovan i ozbiljan zahvat i nije mogao da ne bude isplaniran unapred" i tako dalje. A jesmo maločas konstatovali kako su Srbi izbačeni onim referendumom, i kako su da bi se zaštitili preduzeli mere svoje zaštite. Je li tako ili nije?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Pa gospodine Miloševiću, vi brkate određene datume. Kad kažete o referendumu, to je početak 1991. godine, nakon toga slede aktivnosti Srba u formiranju srpskih autonomnih pokrajina, verifikacija tih pokrajina na skupštini u novembru 1991. godine, pa tek onda varijanta "A" i "B", pa onda osnivanje Republike Srpske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To što je pravio SDS svoje varijante, ja u to uopšte neću da ulazim. Ali ove srpske autonomne oblasti koje su formirane, formirane su spontano u interesu njihove samogaštite, je l' to tako bilo ili nije, gospodine Deronjiću?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: To je bio nalog SDS-a za formiranje, a verifikovane su na skupštini u novembru 1991. godine. I to je javno urađeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Javno, naravno, pa oni su to objavljivali da se na taj način štite od nasilja kome su bili izloženi, formirali srpske autonomne oblasti, sve je bilo javno. Prema tome, tu nije bilo nikakvog, čak nije bilo nikakvog ni plana, a ne tajnog plana. Jer se to pojavljivalo svuda gde su se osetili ugroženim. A recite mi, molim vas, šta ovo znači ...

SUDIJA MEJ: U redu, pustite svedoka da odgovori na to. Da li je to bilo urađeno javno, gospodine Deronjiću, kao što se tvrdi?

SVEDOK DERONJIĆ: Formiranje srpskih autonomnih pokrajina je bio javan posao i njihova verifikacija na skupštini u novembru 1991. godine je takođe javan posao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Deronjiću, budite ljubazni, samo mi komentarišite ovu tačku 72, kaže: "Tamo sam ja sedeо sa Miodragom Jokićem", Miodrag Jokić, to nije ovaj general što je pominjan ovde, nego neki vaš tamo lokalni, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Kada je jedan čovek u uniformi pitao Ljubišu Simića da li je on predsednik opštine. Takođe sećam se", znači čovek u uniformi, to je neko iz JNA, "da je on rekao Ljubiši Simiću da treba da napravi listu svih ekstremista, srpskih i muslimanskih". Dakle, predstavnik JNA mu traži da napravi listu ekstremista i srpskih i muslimanskih ...

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Čekajte, gospodine Miloševiću....

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A Ljubo Simić je bio, ja čitam samo ovo šta vi pišete.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: A gde piše da je on predstavnik JNA?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete "čovek u uniformi", ko je taj čovek u uniformi? Obično kad kažete u uniformi, mislite da je JNA.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ma ni govora, ovde se radi o dobrovoljima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekao vam da napravite listu ekstremista srpskih i muslimanskih, "a Ljubo Simić bio veoma napet i ubrzao nakon toga napustio sastanak. Rekao je", pa ga citirate: "Neću da sudelujem u tome. Ako želite listu srpskih ekstremista, treba prvo da stavite moje ime na listu". Je l' tako kažete?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je reč o nečijem delovanju da se spreče sukobi, da se smire strasti, da se, šta, ko su ti ljudi koji su tražili da se obaveste o ekstremistima i jednim i drugim među kojima može doći do sukoba?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: To su dobrovoljci i nikakve namjere njihove nisu bile da sprječe sukobe. Ubrzo nakon toga oni su izazvali sukobe ubijajući Muslimane u Bratuncu, pljačkajući, a niz je aktivnosti nelegalnih ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu to ti dobrovoljci koje ste vi doveli? Te u Bratuncu

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Nikada ja nisam doveo...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, kažete da ih je doveo ovaj Zekić?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

prevodioci: Molimo vas da se ne preklapate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zekić je doveo te dobrovoljce koji su onda tamo pljačkali i ubijali?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A Zekić je mrtav. Dobro. A...

SUDIJA MEJ: Imate još dva minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ne znam, gospodine Mej, da li uopšte ima smisla ...

SUDIJA MEJ: Ako hoćete da iskoristite ta dva minuta, onda možete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, ajmo da vidimo, kažete: "Dolazak JNA u Bratunac", i govorite o dvadesetak ljudi, pripadnika JNA, ovde smo čuli svedočenje da im je komandovao izvesni poručnik Musa koji je bio Albanac, i kažete da je Novosadski korpus, međutim ti ljudi su sami stigli iz Šehovića, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Šehovići?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, kako su oni formacijski, pošto kao što znate, i armijske oblasti i korpuzi nisu bili ograničeni nikakvim republičkim granicama, to je jedinica koja je bila stacionirana u Šehovićima, takođe u Bosni i Hercegovini u vašoj neposrednoj blizini, je l' tako? I vi sami kažete da su oni došli iz Šehovića.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas da mi objasnite šta se ovo desilo, evo imate ovde podnaslov "Glogova", iz ovoga što sam ja ovde razumeo, iz ovog dokumenta gde ste vi napravili sporazum sa ovim takozvanim Tužilaštvo da svedočite, proizilazi da ste vi razoružali meštane tog sela Glogova.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne, ja sam rekao da je Jugoslovenska narodna armija radila uz saglasnost Kriznog štaba razoružavanje Muslimana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jugoslovenska narodna armija je razoružavala sve, ali da ovo raščistimo. Ovde piše u tački (D) ove vaše optužnice koju ste vi priznali, pa prema tome nije uopšte, bar što se vas tiče, sporno, iako što se mene tiče ja imam svoje mišljenje koje pretpostavljam da imaju i svi drugi o tome, vi kažete: "Milutin Milošević, načelnik srpskog SUP-a rekao je meštanima Glogova: Neće biti napadnute, jer su predali oružje". Taj Milutin Milošević je dodao da govori u ime Miroslava Deronjića. Dakle, on je u vaše ime, vi ste predsednik Kriznog štaba, on govori u vaše ime i on kaže meštanima Glogove koja je gotovo čisto muslimansko selo: "Neće biti napadnuti, jer su predali oružje".

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Gde čitate to, oprostite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čitam to iz tačke (D) ovog vašeg, jer ja sam dobio ceo ovaj set, to je vaš sporazum sa Tužilaštvo da svedočite i da priznate krivicu i da ...

SUDIJA KVON: Ne, to je jedan pasus iz optužnice. Pasus 8(D).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pasus 8(D), tačno, gospodine Kvon. Međutim, kako sam ja shvatio, gospodin Deronjić je sve to potvrdio.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, prema tome u vaše ime šef SUP-a Milutin Milošević obaveštava meštane Glogove da neće biti napadnuti. A već sledeća tačka (E) kaže: "Miroslav Deronjić u svojstvu predsednika Kriznog štaba opštine Bratunac na kojoj funkciji je imao *de facto* i *de jure* kontrolu nad TO, *de facto* i *de jure* kontrolu nad policijom, izdao je naređenje", piše izdao naređenje, "da se napadne Glogova, da se deo sela spali, a njegovi stanovnici bosanski Muslimani prisilno rasele".

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, isteći će vrijeme, a nećete mi dozvoliti da odgovorim. Vi čitate ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ne, ja vas pitam ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne, sačekajte, molim vas, jedan po jedan. Gospodine Deronjiću, jeste li vi našli taj pasus na koji se poziva optuženi?

SVEDOK DERONJIĆ: Vaša Ekselencijo, gospodin Milošević čita optužnicu i tvrdi da sam ja to priznao, a u tekstu moga priznanja i činjeničnim osnova ma ne stoje te konstatacije, a optuženi upravo insinuira na tu temu da sam ja priznao to i da to stoji u ovom drugom tekstu, što nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Deronjiću, ja sad zaista nemam vremena da vas vraćam na ovaj vrlo obiman dokument, ali u samom sporazumu koji ste vi prihvatali sa ovim Tužilaštvo da bi vam oni predložili manju kaznu, a vi sve to se obavezali da svedočite protiv koga god vam kažu da možete da svedočite, da treba da svedočite, taj sporazum se poziva na ovu drugu izmenjenu optužnicu koju ja citiram i vi tu drugu izmenjenu optužnicu tim sporazumom prihvataste.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, kako možete da osporavate da je ovo šta čitam iz te druge izmenjene optužnice koju tim svojim sporazumom vi prihvivate i potpisali vi i vaši advokati, da nešto tu nije onda tačno. Da li je tačno ili ne, ja ne znam.

SUDIJA MEJ: Pustite svedoka da odgovori na to.

SVEDOK DERONJIĆ: Ja se izvinjavam, pošto čitate veoma brzo, pošto vrijeime prolazi i ne mogu da pratim sve. Učinilo mi se u jednom trenutku da ste rekli nešto što ne стоји. Sad kad sam dobio tekst, vi ste u pravu, Milutin Milošević je rekao da se poziva na moje ime, to je tačno. Izvinjavam se.

SUDIJA MEJ: Čekajte da pojasnimo šta стоји u optužnici. Pogledajte, molim vas, dve tvrdnje koje stoje u optužnici koje su dodate vašem sporazumu o izjašnjavanju o krivici, videćete ove delove na koje se poziva optuženi, dakle pasus (D) gde стоји da Milutin Milošević, govoreći u vaše ime, rekao seljanima da neće biti napadnuti zato što su predali oružje. Da li prihvivate taj navod kao tačan?

SVEDOK DERONJIĆ: Vaša Ekselencijo, prihvatom taj navod, apsolutno tačno.

SUDIJA MEJ: I onda u sledećem pasusu стоји da ste vi u svojstvu predsednika Kriznog štaba, a to je bila funkcija zahvaljujući kojoj ste vi pod kontrolom imali Teritorijalnu odbranu i policiju u Bratuncu, dakle u tom svojstvu vi ste izdali nalog da se napadne selo, da se deo sela spali i naredili da se prisilno isele Muslimani, muslimanski stanovnici tog sela i da ste vi bili svesni toga da ste izdavali naređenje da se napadne jedno nenaoružano selo. Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK DERONJIĆ: Tačno potpuno, vaša Ekselencijo. Mogu li samo da objasnim kratko jednom rečenicom šta sam mislio...

SUDIJA MEJ: Da. Ne morate da se brinete za vreme. Možete da objasnite tačno ono šta ste mislili.

SVEDOK DERONJIĆ: Gospodin Milošević je prethodno govorio i insinuirao na temu da sam ja ili neko drugi razoružavao Muslimane, a ja sam rekao da

je akciju razoružavanja Muslimana po odluci koju je donio gospodin Reljić i po njegovom planu, to je JNA vršila razoružavanje Muslimana u Bratuncu. Tačno sam rekao da se Krizni štab složio sa tom odlukom razoružavanja Muslimana. Akciju razoružavanja Muslimana vodio je gospodin Reljić i ja sam pomislio da je gospodin Milošević insinuirao na to da sam ja donio odluku i da sam ja sprovedio razoružavanje u Bratuncu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa to nema nikakve veze, niti ja išta insinuiram. Ovde je potpuno jasno da je u vaše ime načelnik SUP-a koji je pod vašom komandom, obavestio stanovnike Glogove da neće biti napadnuti
...

SUDIJA MEJ: Nema potrebe da sve to ponavljate, mi smo to pročitali. Izvo-lite, gospodine Tapuškoviću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Mogu da završim, gospodine Mej?

SUDIJA MEJ: Ne, zato što ste vi već stavili do znanja koja je vaša poenta, mi svi to možemo da pročitamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Moja poenta je da je ovaj svedok sklopio sporazum sa Tužilaštvo da ga tretira blaže da bi ovde mogao u ime Tužilaštva i za račun Tužilaštva da laže. To je suština i to je poenta.

SUDIJA MEJ: Neka svedok na to odgovori. Pošto su izneti ovi navodi, svedoku treba da se da mogućnost da odgovori. Gospodine Deronjiću, vi ste čuli šta je rekao optuženi. On je zapravo rekao da ste vi ovde došli da lažete usled toga što ste sklopili sporazum o izjašnjavanju o krivici sa Tužilaštvo. To su veoma ozbiljni navodi i treba da vam se da mogućnost da na to odgovorite. Je li to tačno ili nije?

SVEDOK DERONJIĆ: Ja vam se zahvaljujem, vaša Ekselencijo, što mi dajete šansu. Mislim da ja ni u jednom trenutku nisam uvrijedio gospodina Miloše-vića. Smatram da sam za svaki navod iz ovoga iskaza...

SUDIJA MEJ: Nemojte ovo da smatrate uvredom. Stvar je u tome da su izne-ti ovi navodi i da vi sada na njih treba da odgovorite.

SVEDOK DERONJIĆ: To apsolutno nije tačno, ja ovdje svjedočim i rekao sam to i na jučerašnjem zasjedanju da je moja želja bila apsolutna da svjedočim pred ovim Sudom i da ta želja nema nikakve veze sa sklopljenim sporazumom.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Tapuškoviću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Časne sudske, odlučio sam se samo za dve teme i one će se ticati isključivo kontakata gospodina Deronjića sa gospodinom Karadžićem i generalom Mladićem, a što je sadržano u njegovom iskazu jer on nije imao nikakvih direktnih kontakata sa Slobodanom Miloševićem. I gospodine Deronjiću, ja se ne bih vraćao mnogo na paragraf 181 o kome ste juče mnogo govorili, ali ono šta ste na tom mestu u tom iskazu kazali, a što mene interesuje i što treba Pretresnom veću objasniti pre svega je da ste kazali između ostalog da vam je Karadžić kazao: "Miroslave, to sve treba pobiti", je li tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, to je tako.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A onda ste rekli, i to objasnili u paragrafima 185 i 187, da ste 11., dakle dva dana posle tog sastanka sa Karadžićem devetog, na radiju čuli da ste određeni za civilnog komesara Srebrenice i da vam je Karadžić u telefonskom razgovoru objasnio šta se to predviđa za tu funkciju. Je li taj telefonski razgovor bio normalan i je li to tako bilo?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Normalan je bio razgovor i tako je to bilo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A u paragrafu 188 ste rekli da ste vi insistirali na tome da vam se dostave odluke koje su donete, ako mogu, faksom. Da li su to te dve odluke koje ste vi toga dana dobili? Jeste li ih vi do sada videli? Ja nisam siguran da li su one do sada uvedene, ja ih imam i ja ću objasniti kako ih imam. Časne sudske, ja sam vam tu knjigu pokazivao, to je kniga "Sve ratne naredbe", koja je objavljena, Karadžićeve, i ja sam iz nje to našao. To su dve odluke sa pečatom Republike Srpske i potpisom Radovana Karadžića. Jesu li to te dve odluke? Ja ih imam i na engleskom, časne sudske, prevedene.

SUDIJA MEJ: Da, dajte nam ih, molim vas.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Cijenjeni gospodine Tapuškoviću, ja sam vidio ovu prvu odluku koja sa odnosi na moje imenovanje. Ja sam imao ovu odluku kod sebe i ona jeste tačna, ja sam je primio. A ovu drugu odluku prvi put vidim i nisam je imao prilike da vidim.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ako možete samo da kažete da li je suština toga da se poštiju ratne naredbe i da se posebno štiti civilno stanovništvo? Da li je to bila suština ove dve odluke?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, to jeste suština.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dakle, dva dana nakon što ste rekli da vam je Karadžić nasamo kazao, "to treba sve pobiti", vi ste dobili dve pismene odluke iz kojih se vidi tačno šta je Karadžić naredio vama?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: To je tačno, samo ja bih vas zamolio, gospodine Tapuškoviću, da riječi ne vadite iz konteksta, ja nisam rekao da je samo rekao, "to sve treba pobiti", već je dodao niz objašnjenja na šta misli.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, to sam razumeo i to prihvatom, izvinjavam se.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Čak je dodao i rečenice, diskutovali smo o civilima, sve sam to objasnio podrobno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E sad, pazite, paragraf 199, 206 i 209, u toj prvoj temi bih se samo njima još pozabavio. U paragrapcu 199 vidi se da ste toga dana isto imali jedan normalan razgovor bez ikakvih smetnji sa Karadžićem kad vam je on rekao: "Nazvao me je i interesovalo ga je šta se dešava po pitanju transporta civila. Rekao sam mu da je otprilike više od polovine tih ljudi povezeno i da očekujem da će se u toku dana završiti transport". Je li tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E sad pogledajte pod paragrafom 206 i nakon toga ču vas zamoliti da pogledate i paragraf 209, jer u paragrafu 206 spomenuli ste ono da ste rekli, odnosno da vam je Karadžić rekao: "Doći će čovek koji ima instrukcije oko toga šta raditi", a u paragrafu 209 pri kraju, 208, pardon, rekli ste doslovce: "Pretpostavio sam da je taj čovek za koga je Karadžić rekao da će doći, taj koji se predstavio kao Beara"

i da vam je on takođe rekao da ih, evo ovde kaže u paragrafu 209, "sve treba pobiti", je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E sad vas molim, imali smo juče onaj transkript o onom razgovoru presretnutom, samo mi prvo recite taj transkript o presretnutom razgovoru na osnovu čega je napravljen? Da li ste slušali taj razgovor, a onda ga analizirali, kako je, otkuda taj transkript, je li to bio, a zašto gledate prema tužiocu?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Je l' mene pitate?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da, vas.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Pa nisam ja pravio transkript, zato mi je čudno, pomislio sam da pitate Tužilaštvo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, ne, vas pitam kako je ovaj transkript rađen. Da li ste slušali taj razgovor, pa onda je ovo napravljeno, ili ste to dobili ovako kako ovde izgleda?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja sam samo, gospodine Tapuškoviću, dobio papir, ja ne znam kako je rađen, niti znam išta o tome.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E vidite, e vidite ovde na ovom papiru koji stoji ovde ispred svih nas, nema nigde navoda da je uopšte u tom razgovoru bilo reči o tome: "Doći će čovek koji ima instrukcije oko toga šta da radi".

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Gospodine Tapuškoviću, izvinjavam se vama, ja sam objašnjavao to mojim advokatima. Ja sam svoju izjavu dao prije nego što mi je pokazan taj papir i ustvrdio sam da je to tačno tako. Kada mi je pokazan papir i Tužilaštvo me upozorilo da ne stoji nigdje na tom papiru takva rečenica, ja sam rekao: "Ja sam siguran u to, pogledajte vi da li je kompletan razgovor snimljen". Oni su ustanovili da ima mnogo prekida u tom razgovoru i da kompletan razgovor nije snimljen i to je objašnjenje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, ja vas molim, meni je 10. oktobra 2003. godine dostavljen kompakt prema Pravilu 68, razgovor Žan Rene Rueza (Jean Rene Ruez) od 12. marta 2001. godine, kaseta "1" strana "A" i "B", i naravno izobilje ovog materijala koji iznosi nekoliko stotina stranica. Ja sam izdvojio samo nekoliko stranica i zamolio sam da se nađu

te stranice na engleskom jeziku, Tužilaštvo to ima, ono šta je on tada tom istražitelju rekao, prevod. Zaista mislim da je važno pitanje, dopustite mi da ovo razjasnim.

SUDIJA MEJ: Pojasnite prvo koja je godina tog razgovora, odnosno intervjuja, to nije bilo jasno prevodiocima.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Ja mislim da sam rekao, to je Deronjiću 12. marta 2001. godine, a vi, časne sudije, obratite pažnju na stranu 66, od 1 do 10, reda prvo jer se tu govori o tome da je postojala jedna depeša, pa onda piše zatim: "Ovo je komunikacija koja je išla 13. jula 1995. godine", to je istoga dana kada je on pre podne razgovarao sa Karadžićem. I ovde kaže: "Vi ne razgovarate direktno sa predsednikom, razgovarate sa posrednikom", a onda odgovara gospodin Deronjić: "Ali se to ne čuje, ne, direktno sa predsednikom ...

SUDIJA KVON: Imamo problema da nađemo taj pasus, možete li da nam pomognete oko toga?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, na ...

TUŽILAC NAJS: Strana 66, red 9.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Znači, prvo pitanje, ovde se govori o jednoj depeši koja je bila ispred vas i govori se o tome kao da je to uhvaćeno, kao da je komunikacija koja je presečena 13. jula 1995. godine i ono što je najvažnije, tokom celog ovog razgovora vi nigde ne spominjete takođe ovo: "doći će jedan čovek, pa će onda da se dogodi to i to". Nigde ni tada, ni u još jednom razgovoru, nisam mogao da prezentiram Sudu jer bi bilo mnogo vremena, niste spomenuli ovo da će doći Beara, odnosno neki čovek koji će onda izdati određene naredbe. Da li prvo to možete da objasnите?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Prvo, žao mi je što nemam pred sobom taj papir na srpskom i ne znam na što se odnosi, a odgovoriću naravno na to pitanje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pa odnosi se upravo na ovo o čemu pričamo sve vreme, na ovaj razgovor koji imamo u transkriptu.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Znam na što se odnosi, ali ne mogu ovdje da nađem gdje je moj odgovor, konkretan moj odgovor. Ali na kraju krajeva, vjerujem vam, nemam razloga da sumnjam u to što ste rekli.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja samo molim časne sudije da uvedu ovo kao dokaz, ja se ne mogu baviti ovde svim ovim stvarima, ali je jasno da nema direktnе komunikacije sa Karadžićem, čak mu se više puta kaže s kim razgovara, ne zna se sa kim razgovara, ispada da se razgovara po istražitelju preko operatera Bratunačke brigade. I uopšte se ne spominje ovo o čemu je reč. Tako da bih sa tom temo završio, a vi ćete pogledati. Ja vas molim da to uvedete u dokaze, jer iz ovoga se vidi apsolutno sve ovo o čemu govorim, da tu nema ni pomena o nekome ko treba da dođe. Da li to možete da objsnite sudijama kako toga nema ni ovde?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Slušajte, gospodine Tapuškoviću, da li vi znate okolnosti u kojima sam ja davao te izjave? Ja u tom trenutku nisam bio optužen i nisam imao razloga da sam sebi dignem optužnicu. Na kraju krajeva, ja sam Tužilaštву iznjeo da su svi moji razgovori sa Tužilaštvom snimljeni, praćeni i mnogi analizirani i u Generalštabu Vojske Jugoslavije, za to takođe posjedujem podatke.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali mi odgovorite još samo sudijama, još samo to, je li tada postojao taj dokument o kome se govor, ta depeša, odnosno da li je to bio preslušan razgovor, pa ste ga analizirali ili ne, kako piše u vašoj izjavi koju ste dali 2001. godine?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne razumem pitanje. Molim vas, kako preslušan dokument, ja ne znam o čemu govorite, recite mi precizno šta me pitate.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pred sudijama, odnosno istražnim organom, istražiteljem Tribunala, on vam je predočio bio jednu depešu, odnosno jednu komunikaciju koja je ostvarena između vas i Karadžića i koja nije bila direktna ni u jednom momentu, nego je bila preko nekoga drugoga, i stalno je tumačeno kako taj drugi nešto govor. Vi niste bili uopšte u situaciji da sa Karadžićem imate, po toj verziji, nijedan kontakt direktno.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: To je njegova verzija, ja ne znam. Ja sam rekao ovde Tužilaštvo da u jednom trenutku ja sam čuo direktno Karadžića.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da, ali se iz dokumenta nije viđelo to uopšte. To ste prvi put rekli sad, a ne ni kad ste ovo imali, kad vam je pokazana ovaj dokument iz ovog transkripta razgovora, uopšte se ne pominje taj čovek, a niste ga pomenuli ni 2001. godine. Niste rekli da taj čovek dolazi.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tako je, ali ja sam objasnio zašto sam propustio da to kažem ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala vam. Pogledajte paragraf 182, ali ako pre toga možete da mi odgovorite, pre 10, odnosno i pre 1. jula tu na području gde se odvijalo sve ovo u Srebrenici, prvo da li je ta zona bila demilitarizovana?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Nije.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: O tome ste juče govorili. Da li je iz te zone dolazilo do povremenih ispada muslimanskih snaga prema srpskim selima, i da li je bilo čak i slučajeva da su neka srpska sela spaljena?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E sad obratite pažnju na paragraf 182. Vi kažete: "Siniša Glogovac i ja smo s vojnicima proveli noć 10. na 11. na području koje se zove Divljakinje. 11. ujutro otišli smo ponovo na Pribićevac na visoravan gde je bilo smešteno istureno komandno mesto." Je li tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E sad, da li mi možete reći da li je u tom momentu kad ste bili na tom mestu bilo reakcije snaga UNPROFOR-a, da li je dolazilo do pucanja snaga koje su bili predstavnici UNPROFOR-a prema srpskim snagama?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Kad sam bio na Pribićevcu?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Mislite na bombardovanje?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, ne, ali pre toga da li je bilo paljbe druge vrste?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne za to.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E sad, kažete ovde dalje: "U jednom trenutku je prostrujala informacija da je stigao Mladić, videli smo ga na toj visoravni na desetak metara od nas. Bio je vrlo uzrujan, ljut i galamio je. Glogovac i ja smo stajali na nekih desetak metara sa strane", je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I onda kažete dalje u paragrafu 183: "Bili su u velikoj žurbi, te je bila velika galama i zbrka. Za nekih desetak minuta video sam i razlog. Mladić je ušao u vozilo, ono se okrenulo i krenuli su pravcu jednog mesta koje se zove Kvarc, gde se nalazi neki odašiljač, radio-relej. Desetak minuta nakon toga počeo je prelet aviona nad tim područjem i bombardovanje pozicija. Shvatio sam da je njihova uzrjanost i iznemirenost bila upravo uzrokovana time. Ubrzo nakon toga pale su bombe u blizini nas. Mislim da su bila dva leta, dva aviona. Cela operacija je trajala 30 minuta." Da li je to tako bilo?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tako je bilo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A je li tačno da muslimanski borci, iako su imali i vazdušnu podršku, nisu uopšte branili Srebrenicu nego su krenuli u drugom pravcu, a civile ostavili?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: U prvoj fazi operacija trajale su borbe između muslimanskih i srpskih snaga. Kasnije su otišli, a ostavili su civile 11.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I samo još paragraf 144, molim vas. Gospodine Deronjiću, ovde ste govorili o Državnoj bezbednosti i govorili ste o prikupljanju obaveštajnih informacija i da je tu bilo dosta aktivnosti vezanih za obaveštajne poslove, je l' tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tako, tačno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A recite mi, da li je na tom području bilo dejstava rada svih vrsta obaveštajaca raznih, iz raznih država?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Vjerovatno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A da li znate vi nešto ili ne?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ako je bilo toliko obaveštajaca, bilo je toliko predstavnika štampe i medija, da li mislite da je bilo logično, ali

to je sad stvar za zaključivanje, ne bih to ni da završim, jednostavno mislite li da je bilo logično da u prisustvu UNPROFOR-a može da se krene u neku akciju koja vodi ovim stvarima do čega je došlo?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne mislim da je to bilo logično.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I samo još zadnje pitanje. Da li je i jedan predstavnik Vojske Jugoslavije bio na tim prostorima u to vreme?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Moja saznanja o tome, koliko ih ja imam, i to sam tvrdio više puta, nije.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, vreme je za pauzu, da li će dodatno ispitivanje da bude kratko ili je bolje da nastavimo kada se vratimo?

TUŽILAC NAJS: Mislim da bi bilo bolje posle pauze. Ja ću pokušati da uspostavim ravnotežu između onoga šta mogu da pitam i šta moram da pitam.

SUDIJA MEJ: U redu, onda ćemo to da uredimo posle pauze. Ima nekoliko dokumenata koje je podnio gospodin Tapušković, dve odluke koje se čine da su prihvatljive.

TUŽILAC NAJS: Na to nemamo prigovora.

SUDIJA MEJ: A intervju sa svjedokom?

TUŽILAC NAJS: Ja ne shvatam značaj u ovoj fazi, reč je o presretnutom razgovoru na koji se pozivao istražitelj, a to je onaj presretnuti razgovor u kom nismo mogli da proverimo svaku liniju i ja mislim da ćemo ovim samo da dupliramo dokazni predmet.

SUDIJA MEJ: Pa koliko sam shvatio, činjenica je da svedok nije pominja da je govorio preko posrednika ili da je govorio direktno sa Karadžićem, dakle nije uopšte dao odgovor zašto to nije rekao i sa tog stanovišta tehnički je i ovaj dokazni predmet prihvatljiv, a pitanje težine koja će mu se pridati je sva-kako na Pretresnom veću. To je jedno osetljivo pitanje, i možda bismo mogli ovom dokumentu da damo "C" broj, dakle dokaznog predmeta Pretresnog

veća. Ne znam da li Sekretarijat (Registry) ima te brojeve. Zatim, tu je ova naredba o postavljenju, u zaglavlju piše "Odluka", i datum je 11. juli.

sekretar: To će biti dokazni predmet Pretresnog veća 21.

SUDIJA MEJ: Sledeće je naredba. U zaglavlju piše "Naredba", od istog dатума.

sekretar: To je dokazni predmet Pretresnog veća 22.

SUDIJA MEJ: I tu je odlomak razgovora sa istražiteljem.

sekretar: Dokazni predmet Pretresnog veća 23.

SUDIJA MEJ: Bio bih zahvalan ako bi mogao da se potvrdi datum na ovom poslednjem dokumentu, 12. mart 2001. godine, bilo bi od koristi kada bi mogao da se sazna tačan datum.

TUŽILAC NAJS: Izgleda da to jeste tačan datum.

SUDIJA MEJ: U redu, hvala. Sada ćemo da napravimo pauzu od pola sata.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Deronjiću, samo nekoliko pitanja. Prvo, preseretnuti razgovor o kojem se govori u vašoj izjavi u paragrafu 206. Molim vas, pogledajte taj paragraf. Sada znamo iz dokaznog predmeta Pretresnog veća, to je dokazni predmet 23 koji vi nemate pred sobom na BHS-u ili na srpskom, mislim da je uveden samo na engleskom, znamo da je u razgovoru sa vama postavljeno pitanje o ovoj temi i istražitelj vas je pitao ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, ako vam treba, ja imam kopiju.

SUDIJA MEJ: Da, hvala.

SUDIJA KVON: Mislim da i mi imamo BHS verziju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jasno je da su vas pitali o tom presretnom razgovoru, bez obzira da li je on pokazan ili nije pokazan vama i jasno je da se komunikacija obavljala preko posrednika. Da li se sećate toga, te činjenice koja je pomenuta tokom intervjuja?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, ja se sjećam te činjenice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U vašoj izjavi u paragrafu 206, pre nego što vam je pokazan transkript tog presretnog razgovora, vi ste ispričali ono šta vam je rečeno i na kraju ste rekli: "Ne sećam se da li mi je to preneo on ili posrednik". Zatim vam je pre par dana ovde pokazan naš dokazni predmet 601, to je sam transkript u kojem ima jedan prekid i vidi se da to u stvari nije presretnuti razgovor ili transkript koji je bez prekida, međutim, tu se vidi da vi niste direktno razgovarali sa Karadžićem, već preko prosrednika, je li tako?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, iz ovoga što imam pred sobom vidi se da razgovaram sa posrednikom i da se posrednik uključio u taj razgovor.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Svedočili ste pred uvaženim sudijama juče i govorili o tome da je transkript nepotpun, jer su rečene neke stvari koje tu nisu zabeležene, pošto se nisu čule ili su bile nerazumljive.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A u paragrafu 206 vaše izjave vi pominjete pasus razgovora u kojem vam je rečeno da će neko doći sa instrukcijama i vidimo da se to ne vidi u transkriptu koji je dokazni predmet 601.

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vi ostajete pri svom svedočenju da su u tom istom telefonskom razgovoru koji je predmet ovog transkripta rečene stvari koje nisu zabeležene ovde?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja pri tom ostajem.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala lepo. Kada je reč o Beari, o poslaniku za koga kažete da je bio Beara, očekujući da će se neko pojaviti od Karadžića, da li ste očekivali još nekoga pored Beare?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne, ja nisam poznavao ni gospodina Be-aru, niti sam znao ko bi mogao doći. On kada se pojavio u mojoj kancelariji, ja sam pretpostavio da je on taj čovjek koji je došao nakon mog razgovora sa Karadžićem.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je on bilo ponašanjem ili onim šta je govorio ponašao kao neko ko je imao određena ovlašćenja, autoritet? Optuženi je sugerisao da je on bio jedna vrsta alkoholičara ili nešto tome slično, da li se vama činilo da se on prilikom te misije koju je obavljao ponašao kao osoba koja je imala određena ovlašćenja?

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Da?

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Gospodin Najs je rekao da je optuženi sugerisao da je on bio neka vrsta alkoholičara. Ja nisam sugerisao ništa nego sam samo citirao ono šta je gospodin Deronjić pisao u svojoj izjavi da je Beara, to jest taj čovek koji je došao, bio pripit, citirao njega. A ja ne mogu da sugerišem da li je Beara bio alkoholičar ili nije, pošto uopšte ne poznajem tog čoveka. Citirao sam dakle isključivo svedoka.

SUDIJA MEJ: Da, da, shvatili smo vašu poentu. Možda biste želeli da ponovite pitanje?

TUŽILAC NAJS: Ja se sećam načina na koji je optuženi postavio pitanje, mogu da se vratim na to kasnije.

SUDIJA MEJ: Mislim da to nije bitno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se Beara bilo ponašanjem, bilo onim šta je rekao, držao kao čovek koji je imao ovlaštenja da vama izdaje određena uputstva?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja ču odgovoriti na to pitanje. Tačno je da je on u tom trenutku izgledao, ja sam upotrebio riječ "prilično veseo" i bio je pripit, o tome govore i svjedoci koji su ga vidjeli te noći u mojoj kancelariji. A tačno je da je znači bio pod izvjesnom dozom alkohola i to ne želim poreći. A da je ponašao se kao čovjek sa autoritetom, to je tačno, on je visoki čin imao tada u tom trenutku u Vojsci Republike Srpske.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala lepo. Pitani ste različite stvari u vezi sa okolnostima pod kojima ste se izjasnili krivim i uslove pod kojima ste to uradili. Ja sam siguran da je Pretresno veće svesno toga da su precizni uslovi pod kojima ste se vi izjasnili krivim, nešto što se nalazi u "Činjeničnoj osnovi vašeg Sporazuma o izjašnjavanju o krivici", to je u trećem delu toga, na strani 406 u donjem desnom uglu, i počinje od paragrafa 30, mislim da tu Pretresno veće može da nađe činjeničnu osnovu po kojoj ste se vi izjasnili krivim. Je li to tačno?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: To je potpuno tačno. Precizno su iznjeti svi uslovi pod kojima sam se ja izjasnio krivim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada da se pozabavimo onim šta ste vi rekli u parrafu 63 u vašoj izjavi o šemi razvijanja događaja i upotrebi dobivoljaca. Optuženi je sugerisao da ste vi samo doveli te dobrevoljce s da biste ostvarili svoje lične ciljeve. U vašoj izjavi vi ste rekli da ono šta se dešavalo u vašem gradu, dešavalo se i na i drugim mestima, i to redovno, čime se opravdava upotreba ove reči "šema razvoja događaja". Dva pitanja, odnosno tri pitanja. Prvo, da li ste vi imali pristup dobrevoljcima te vrste koju ste opisali ovde, kojima biste vi mogli da komandujete?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne, apsolutno ne, niti sam ih poznavao, niti sam u kojoj prilici bio u kontaktu sa tim dobrevoljcima, uključujući znači i početak 1992. godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je postojao bilo kakav cilj u tome da se dovedu, odnosno svrha dovođenja dobrevoljaca u vaš grad na taj način, i njihovog ponašanja na taj način koji ste vi opisali? Dakle, da li je postojala bilo kakva svrha, ili cilj, koju biste vi odobrili ili sa kojom biste se složili?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Cilj njihovog dolaska u Bratunac, kako sam ja razumio, jeste preuzimanje vlasti u Bratuncu od strane Srba koji u tom trenutku nisu ostvarivali potpunu vlast, već su samo participirali u toj vlasti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je to bilo nešto šta ste vi hteli da se obavi na taj način, upotrebom takve vrste nasilja ili ne?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ne. Ja sam objašnjavao na koji način sam ja mislio da provedem varijantu "A" i "B", i postoji zapis u Tužilaštву oko toga, i ja sam prisustvovao tim događajima i precizno opisao kakvo je moje učešće u svemu tome bilo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I poslednje pitanje u vezi sa ovom temom, a zatim još par tema. Poslednje pitanje o ovoj temi. Govorili ste da se ta šema događaja ponavljala i na drugim lokacijama, možete li da nam kažete otprilike na koliko drugih mesta ste videli da se ponavlja ta šema događaja?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja nisam bio u prilici zbog okolnosti u Bratuncu da pomno pratim događaje u susjednim opštinama, ali su mi oni poznati iz kasnijeg perioda, mada sam o nekim naravno znao zbog blizine tih mjesta. Način na koji su se odvijali, početkom aprila u tim mjestima, prije svega, govorim o Zvorniku koji je 43 kilometra udaljen od Bratunca. Naravno, znao sam i za događaje u Bijeljini koji su počeli nešto ranije. Svrhu, način kako su se oni odvijali saznavao sam postepeno i imao sam u tom trenutku i dosta informacija kada su se neposredno dešavali ti događaji. Bili su mi poznati posredno i događaji u Višegradi, pratilo sam iz štampe i iz srijedstava informisanja događaje u Banja Luci, i to sam opisao u svojim navodima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Još par pitanja o oružju i naoružavanju. Optuženi vam je skenuo pažnju na Tuzlu, na mesto odakle ste vi rekli da je dolazilo oružje i da je to bilo uglavnom naseljeno muslimanskim stanovništvom. Kažite nam, molim vas, ukoliko je uopšte potrebno objašnjavati, kako je bilo moguće da oružje za Srbe stiže iz Tuzle?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja ću iznijeti svoju pretpostavku. Oružje je nabavljanu, koliko ja znam i koliko je meni rečeno, a u više navrata Goran Zekić je sa nekim ljudima odlazio tamo, preko vojske. Pretpostavljam da je to rađeno tajno i da naravno neke druge službe u tom gradu nisu mogle biti upoznate sa tim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Optuženi je koristio termin krijućarenje, švercovanje oružja u Bosnu. Što se vas tiče, ta aktivnost, bez obzira da li se ona opisuje kao šverc ili ne, da li je to bilo urađeno uz dozvolu Srbije, uz odobrenje Srbije?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Ja sam opisivao učešće pojedinih organa i ljudi iz tih organa u takvim događajima. Ne bih želio da izvučem jedan opšti zaključak, ali očigledno da su neki organi i neki ljudi iz tih organa uključujući i vojsku, policiju, Teritorijalnu odbranu, učestvovali u takvim aktivnostima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Govorili ste o Kertesu i o tome kako je on imao kancelariju u istoj zgradici kao i optuženi. Kertes vam je ponudio da se sastane te sa optuženim i vi ste jasno stavili do znanja da niste bili sigurni da li je on to nudio i mogao da ostvari ili ne. Jeste li vi odbili tu njegovu ponudu?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam odbio i Goran Zekić je odbio tu ponudu, imali smo i jedan i drugi različite vjerovatno razloge zašto nismo pristali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I samo u jednoj reči, kakav je bio vaš razlog?

SVEDOK DERONJIĆ – ODGOVOR: Moje aktivnosti usmjerene protiv vlasti i politike koju je zagovarao gospodin Milošević.

TUŽILAC NAJS: Nemam više dopunskih pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Deronjiću, vi ste ovim završili vaše svedočenje. Hvala vam što ste došli da svedočite. Što se tiče ovog predmeta, vi sada možete da izđete iz sudnice.

SVEDOK DERONJIĆ: Hvala vam.

SUDIJA MEJ: Dok izlazi svedok, gospodine Najs, možete li da nam kažete šta je sa svedokom ili svedocima za utorak? Bilo bi dobro ukoliko bismo dobili njihove izjave.

TUŽILAC NAJS: Nismo za sada još imali nikakve izjave, ali prepostavljam da ćemo ubrzo da vam ih dostavimo.

SUDIJA MEJ: Interesuje me ono šta ide po Pravilu 92bis.

TUŽILAC NAJS: Mislim da ih imate.

SUDIJA KVON: Po pravilu 89(F).

TUŽILAC NAJS: Da, sad su mi rekli da za prvog svedoka treba izjava po Pravilu 89(F) i mi ćemo to sada da dostavimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Da li je redosled svedoka onaj koji je dat u onom opštem pregledu za iduću nedelju?

SUDIJA MEJ: Da bismo bili sigurni, možda bi mogli da nam usmeno kažete kakav je redosled, pošto sad imamo neka dva redosleda. Mada su oni možda isti.

TUŽILAC NAJS: Morali bismo da pređemo na privatnu sednicu ako hoćete da vam dam imena. Samo trenutak.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, na otvorenoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, sledeći svedok je svedok C-057. To je zaštićeni svedok koji je dobio zaštitu glasa i lika.

SUDIJA MEJ: Neka svedok pročita svečanu izjavu.

SVEDOK C-057: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Molim vas, sedite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin C-057, vi ste dali izjavu istražiteljima Tužilaštva u julu ove godine. Je li ta izjava bila na srpskom jeziku?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, ta izjava je bila na srpskom jeziku.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste imali priliku da pregledate taj dokument dok ste se nalazili u Hagu (The Hague) i pripremali za svedočenje?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, imao sam priliku da pregledam dokument.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tokom priprema za vaše svedočenje, da li ste vi zajedno sa predstavnicima Tužilaštva pregledali svaki pasus te izjave?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, svaki pasus je detaljno prolažen.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dok ste to radili, jeste li uočili nekoliko manjih grešaka, recimo bilo je nekih netačnih datuma i nekih izraza na engleskom koji nisu bili najjasniji?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, to je uočeno i vršene su ispravke koje su dopuna izjavi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, tokom pripremanja za svedočenje, mi smo izradili i jednu dopunu gde su unete sve ove manje ispravke i pojašnjenja, tako da bi Tužilaštvo sada ževelo da se usvoje oba ova dokumenta. Ali pre nego što to uradimo, da li ste vi imali priliku da pregledate i potpišete ovu dopunu 25. novembra 2003. godine?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, ja sam dopunu pregledao i potpisao, da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vaša izjava od jula ove godine i ovaj prilog, dopuna jesu li oni i jedan i drugi tačni?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Apsolutno su tačni.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, Tužilaštvo moli da se ta dva dokumenta uvedu u dokazni materijal.

SUDIJA MEJ: Sad nam je upravo rečeno da ovde nedostaje list sa psedunimom, ali moguće da se on nalazi u samoj izjavi.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, časni Sude, tako je. Ime ovog svedoka se nalazi u samoj izjavi kao i svi njegovi lični podaci. Prema tome, mi smo s toga mislili da nema potrebe da imamo jedan odvojeni list sa njegovim pseudonimom.

sekretar: To će biti dokazni predmet 607. I tabulator 1 je pod pečatom.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, ja ne nameravam da sa svedokom di-skutujem bilo o izjavi, bilo o ovom prilogu, već samo o nekim od dokaznih predmeta.

SUDIJA MEJ: U redu, ali morate prvo da ih naznačite da mi znamo o čemu se radi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu. Dakle, samo radi pojašnjenja, dokumenti pod tabulatorima od broja 2, pa sve do tabulatora 9 su dokumenti koje nam je dostavio svedok i o njima se detaljno govori u izjavi koja je već priložena, stoga ja ne želim sada sa svedokom da ponovo obrađujem sve ove dokumente. Imam samo ovo pitanje za vas, gospodine. Da li ste vi kad ste dali prvu izjavu dostavili i puno dokumenata koji potkrepljuju ovo šta vi gorovite?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, ja sam sa uzjavom predao određen broj dokumenata koje sam imao, koje sam sačuvao i to je priloženo jula mjeseca kada sam dao ovu izjavu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Molim da se dokument pod tabulatorom 4 stavi pred svedoka. Taj dokument je naredba od 1. jula 1991. godine "Naređenje za marš". To je dakle dokument gde imamo pripremno naređenje, a zatim naređenje za marš. Gospodine, jeste li vi dostavili ova dva dokumenta nama?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, ja sam ova dva dokumenta dostavio vama.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na strani 2, zapravo da pogledamo sada ovo naređenje za marš, ovde u prvom redu pasusa 1 se spominje unutrašnji neprijatelj koji je potpomognut od strane spoljnih faktora. Možete li da nam objasnite ko je bio unutrašnji neprijatelj u to vreme?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Pa u to vreme unutrašnji neprijatelji su bile secesionističke snage u, kao što sam već rekao, uglavnom u Hrvatskoj i u Sloveniji, prije svega se misli na secesionističke snage. Mi smo u svakodnevnom razgovoru koristili izraz ustaške snage kada se mislilo na Hrvatsku.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U tom istom pasusu isto tako se spominje i zadatak koji ste trebali da izvršite vi i ostali na koje se odnosilo ovo naređenje za marš, dakle da se spreče sukobi, a isto se spominje i u sledećem pasusu gde se govori o "sprečavanju međunacionalnog sukoba" u onom delu gde se govori o Vukovaru. Jeste vi zapravo to radili?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ovo je zvanično naređenje. Mogu samo da kažem komentar o tim dokumentima. Mi smo u stvari upozoravali da su neprijatelji ustaške snage gde ćemo imati velikih problema preko. Ja mislim da sam to spomenuo u izjavi ovoj, upozoreni smo da je cijelokupno stanovništvo u hrvatskim naseljima ustaško nastrojeno i da su čak i domaće životinje ustaški nastrojene. Tako da ovaj, ova naredba ima jednu formu, ali praktična naređenja su bila malo drugačija očigledno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I kad ste stigli na hrvatsku teritoriju, da li ste zaista sprečavali međunacionalne sukobe, jeste li vi imali neku ulogu tampona ili ste radili nešto sasvim drugo?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, nismo imali ulogu tampona, mi smo izvršili napad na teritoriju, a hrvatsko stanovništvo je uglavnom izbjeglo ispred nas, iz te oblasti gde smo mi došli. Nismo imali ulogu tampona.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste u vašoj izjavi spomenuli, a rekli ste i danas da je zapravo postojala jedna sasvim drugačija usmena naredba koja je išla uz ovo pismeno naređenje. Je l' to bilo nešto neuobičajeno ili se to redovno događalo u JNA u to vreme? Dakle, da postoje kontradiktorne, sasvim suprotne usmene i pismene naredbe?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Dešavalo se i u mirnodopskom periodu i tada, naredbe su imale kao što se vidi jednu korektnu formu, jedan korekstan oblik, a u praksi je bilo u koliziji sa tim sadržajem. Govorene su stvari koje očigledno nije bilo prikladno da se stave u naredbu, kao što sam maloprije spomenuo da su se usmjena naređenja razlikovala od ovog ovde.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U pasusu 5, ovog istog naređenja za marš gde se spominje tenkovska četa, kaže se "da tenkovska četa treba da izbegne bilo kakve provokacije i da otvara vatru samo u svrhu samoodbrane". Da li je to tako stvarno bilo u Hrvatskoj, jesu oni stvarno otvarali vatru samo da bi odbranili sebe?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, ovaj, događaji su bili potpuno drugačiji nego što ovde stoji. Ne govorim o samoodbrani, nego kasnije je izvršen posle mesec dana napad, ali ne u samoodbrani, ne u samoodbrani.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U pasusima 5(A), 5(B) i 5(C) gde se govorio o zadacima koje su imali razne jedinice na sličan način u svim ovim pasusima se spominje to da tokom marša treba da budu spremne da se razbiju relativno snažne snage u naseljenim područjima. Da li ste dobili neke konkretne instrukcije u vezi sa tim kako da razbijete otpor u naseljenim područjima, naročito u onim područjima gde su bili civili?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Instrukcije su bile da se obavezno otvori vatra, da ne smijemo dozvoliti da pretrpimo nikakve gubitke i očekivalo se da se u naseljenim mjestima s hrvatskim stanovništvom nalaze velike koncentracije MUP-a i naređenje je bilo u skladu sa time, znači da se spreči svaki pokušaj napada na nas.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: To je sve što se tiče ovog dokumenta. Sledeci dokument koji samo kratko želim da prodiskutujem sa vama, nalazi se pod tabulatorom 5, i ovde se ponovo radi o naređenju za marš od 27. jula 1991. godine. Da pogledamo samo prvi pasus, ovde stoji: "Dana 27. jula 1991. godine u ranim jutarnjim časovima došlo je do sukoba između stanovništva srpske nacionalnosti i snaga MUP-a Hrvatske u selu Erdut". Koliko je vama poznato, je li stvarno izbio takav konflikt između stanovništva i MUP-a, da li se to stvarno desilo ili se nešto drugo desilo?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, ovo mi je poznato, ovaj pasus je netaćan, nije bilo nikakvog sukoba između MUP-a i snaga srpske nacionalnosti, naredba, odnosno zapovijest je dobijena u povodu toga što smo mi bombardovali Erdut dan ili dva pre toga u večernjim časovima, odnosno u rejonu gdje je bio koncentrisan MUP. Tako da ovo nije tačno da je bio sukob između Srba i Hrvata na navedenoj teritoriji gde smo mi bombardovali snage MUP-a u Erdutu i okolini.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A sada tabulator 7, to je jedan novinski članak koji ste nam vi dostavili i u tom članku pominje se duga bitka u Erdutu. Prvo, recite nam da li ste vi lično razgovarali sa novinarima o tome?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, ja nisam razgovarao sa novinarima o tome, već je neko iz komande, prepostavljam, doveo novinare na položaj, predstavio me i onda me fotografisao, ja nisam davao nikakvu izjavu niti

komentar, samo sam fotografisan. Mislim da se vidi šta je sadržaj tog članka ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći dokazni predmet kojim želim da se ukratko pozabavimo je tabulator 10, on se sastoji iz tri grafikona i moje pitanje vama je, prvo, da li ste vi tokom pripremnog razgovora sa predstavnicima Tužilaštva pripremili ove dijagrame jedinica u kojima ste delovali?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, ja sam ovo pripremio i to su tačni šematski prikazi jedinica u okviru kojih sam, u kojima sam služio. To su tačni dijagrami sastava, naoružanja i ostalog.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada je reč o dijagramu napada na Lušac, pogledajte molim vas taj dijagram, vi ste ovde rekli da je na vrhu Novosadski korpus, a ispod toga komanda vaše brigade. Da li su ova dva tela radila zajedno tokom ovog napada i ako jesu, kako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ova dva tijela su radila zajedno na taj način što je na pešadijskom silosu formirana jedna operativna komanda sastavljena iz djela stariješina Novosadskog korpusa i iz djela stariješina moje brigade. Tako da su djelovali kao jedno operativno komandno tijelo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tokom pripremnog razgovora da li ste takođe pogledali fotografije koje su se odnosile na naoružanje i vazduhoplovnu opremu koja je korištena u bitkama u kojima ste vi učestvovali? Časni Sude, to je tabulator 11.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, pogledao sam ove fotografije. To su fotografije naoružanja i opreme kojim je moja jedinica raspolagala.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, tabulatori od 1 do 10 treba da budu pod pečatom, a ostali ne trebaju. Svedoče, da li je vama takođe pokazan tabulator 13, reč je o informaciji organa bezbednosti od 1. oktobra 1991. godine? Da li ste imali vremena da pogledate ovaj dokument?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, pogledao sam ovaj dokument pre nekih par dana, poznat mi je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi prvi put sada videli taj dokument ili ste ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja nemam tabulator 13. Kod mene je poslednji tabulator u ovom bajnderu koji sam dobio 12. Možda je pogrešila gospođa Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff) u broju.

SUDIJA MEJ: Pobrinite se da optuženi dobije kopiju.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Dobio je kopiju juče, ali tabulatori očigledno nisu poređani kako treba kada je reč o tabulatorima 13 i 14.

SUDIJA MEJ: To može da se ispravi, ali bitno je da je on sada dobio tu kopiju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi videli taj dokument od 1. oktobra 1991. godine ili ste ga sad prvi put videli u Tužilaštvu?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ja sam ga prvi put video u Tužilaštvu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ako pogledate pečat na zagлавju i na kraju ovog dokumenta, da li vam se ovaj dokument čini autentičnim?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Dokument je autentičan.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U samom tekstu pominje se Arkanovo ponašanje na terenu, a vi ste u vašoj izjavi naveli mnogo sličnih činjenica u vezi sa Arkanovim ponašanjem na terenu. Možete li da nam iznesete svoj komentar o onome šta je opisano ovde u ovom dokumentu?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Mislim da nema potrebe da sad čitam dokument, sve što stoji to je tačno tako. Jer tada još, u tom momentu, u tom periodu kad je informacija data, ja ga još nisam upoznao, ali se širila priča među svim stariješinama da je opasan, da ga treba izbjegavati, da se vrlo loše ponaša prema oficirima JNA. Prije toga sam imao samo kontakt s njegovom ljudima i oko rušenja crkve sam s njima razgovarao. Kasnije sam imao prilike da ga lično upoznam, možda mjesec i ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U tom dokumentu se na kraju sugerše, osoba koja je potpisala ovaj dokument predlaže "da se prema Arkana odmah preduzmu odgovarajuće mere i da se time JNA distancira od akcija koje on vodi, a koje negativno deluju na moral pripadnika JNA na tom prostoru". Da li vam je poznato da li su zaista i preduzete neke mere u odnosu na Arkana i njegove ljudе?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Poznato mi je, mere nisu preduzete, odnosno preduzete su suprotne mere. Arkan je tek posle učvrstio svoju poziciju i bio je neprikosnoven na tom terenu što se tiče njegovih jedinica i jačine... Preduzete su suprotne mere od onih koje su trebale da se preduzmu, mere da se njegova pozicija ojača.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I na kraju tabulator 14, molim da se to pokaže svedoku, to je još jedna informacija organa bezbednosti koja se odnosi na Arkana, to je informacija od 18. oktobra 1991. godine. Da li ste imali priliku da pogledate ovaj dokument tokom pripremnih razgovora?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ako se pogleda ovaj format i posebno pečat na vrhu dokumenta i pečat na kraju, da li biste vi zaključili da je to autentičan dokument ili nije?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ovo je apsolutno po meni autentičan dokument.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ovom dokumentu se pominje centar za obuku posebno i takođe u poslednjoj rečenici se pominju sredstva informisanja koja na osnovu nalaza osobe koja je napisala ovaj dokument popularišu takvo ponašanje. Možete li da nam date neki komentar o tome?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Pa mogu da dam neki kratak komentar, ovaj, televizija je prije svega počela od njega da pravi i pripisuje ogromne zasluge za borbu srpskog naroda za slobodu, neko među starješinama smo imali neki hendikepiran osjećaj... Na osnovu... Na terenu je nešto sasvim drugo, a prikazivan je kao jedan od najvećih heroja.

TUŽILAC UERC-RECLAF: I na kraju, časni Sude, da bi se pomoglo prilikom ovog svedočenja, svedok je takođe doneo kartu koja je bazirana na dokaznom predmetu 326, tabulator 15, on je u stvari na toj karti postojećoj obeležio mesta na kojima je bio. Ovim se završava glavno ispitivanje ovog svedoka.

SUDIJA MEJ: Hvala, gospođo Uerc-Reclaf.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, htela bih samo da kažem još jednu napomenu. Svedok naravno ne želi da se otkrije njegov identitet i tokom unakrsnog

ispitivanja ne treba ni na koji način da se pominje njegov bataljon, njegove jedinice. To ne treba da se pominje, dovoljno je govoriti o brigadi, bataljonu i četni. Takođe ne treba da budu pomenuti njegovi pretpostavljeni po imenu, dovoljno je da se kaže osoba koja se pominje u tom i tom paragrafu. I na kraju, sva privatna pitanja i konkretne akcije delovanja ovog svedoka na terenu ne treba da se pominju ili treba da pređemo na privatnu sednicu za ta pitanja.

SUDIJA MEJ: U redu. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Recite mi samo unapred, gospodine Mej, koliko će ja imati vremena za ovog svedoka, pošto je u programu koji sam dobio, pisalo tri sata? Da sad znam unapred, da mi ne biste rekli na kraju.

SUDIJA MEJ: Taj raspored je samo jedna opšta procena od strane Tužilaštva, mi smo imali na umu sat i po do dva sata.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda da bih efikasnije koristio vreme prvo će se zadržati, gospodine C-057 na ovih par dokaznih predmeta koji su nam predočeni. Dakle, ova zapovest za marš, koliko vidim, odnosi se na objašnjenje, prvo: "Snage unutrašnjeg neprijatelja potpomognute spoljnjim faktorom već duže vreme izazivaju nacionalističke sukobe sa ciljem da nasilno sruše legitimnu vlast. I onda se govori da su najintenzivnije ove na teritoriji republike Hrvatske i Slovenije, a posebna žarišta sukoba su Baranja, Slavonija, Zapadni Srem i Krajina". Je li to bilo tačno u to vreme da su posebno bila žarišta na teritoriji Slovenije i Hrvatske i da je reč bila već o secesiji tih republika?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Zavisi to. To je već vreme kada dolazi do oružanih sukoba. Koliko se sjećam, 4. maja je bio sukob između pripadnika MUP-a Hrvatske i stanovnika sela Borovo, pre toga je isto bilo oružanih sukoba negde oko katoličkog Usksra, i tako dalje, i tako dalje. Tako da se može reći da su to bila krizna područja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To što stoji u zapovesti je tačno, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: To su krizna područja ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kaže: "Za sada JNA uz velika naprezanja bez upotrebe sile uz stalno prisustvo na ovim područjima uspešno izvršava zadatke i ne dozvoljava sukobe većih razmara". Dakle, kad to piše u zvaničnom dokumentu, a kaže se, "za sada, uz velika naprezanja i bez upotrebe sile", prepostavljam da je i to tačno, da je u tom trenutku JNA nastojala da sve to sprečava i to bez upotrebe sile, je l' to tako ili nije, gospodine C-57?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne mogu da kažem precizno jer ja sam studio tek 1. avgusta. Tako da ne mogu da kažem da li je to baš bilo tako ili nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine C-057, postavio sam pitanje, dobio sam odgovor. Sledeće, kaže: "Pripadnici JNA i članovi njihovih porodica su izloženi velikim pritiscima, omalovažavanjima i provokacijama, a sve sa ciljem da se pripadnici armije izazovu da primene oružanu silu kako bi se armija u svetu pokazala kao agresivan faktor", i tako dalje. Je li vam poznato je li to tačno da su pripadnici JNA, članovi njihovih porodica i tako dalje, bili izloženi velikim pritiscima, omalovažavanjima i provokacijama i tako dalje, je li vam to poznato iz tog vremena?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, nije mi poznato jer sam se nalazio na teritoriji Srbije tada, nismo bili izloženi nikakvim pritiscima i omalovažavanjima. Nisam bio na tom terenu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste bili informisani o tome šta se događa tada u Hrvatskoj i Sloveniji?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne sjećam se da mi je neko posebno o tome govorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tački 2 se kaže da je ta jedinica dobila zadatak da 30. jun izvrši potpunu mobilizaciju i da izvrši marš u jednoj koloni, pa se kaže: "Pravcem Zrenjanin, Aradac, Žabalj, raskrsnica puteva Beograd - Novi Sad, Beška, Indija, Putinci, Ruma, Radinci, Čelmak, Šid, Tovarnik", znači, prema reonu Vukovara, i onda kaže: "Cilj da obezbede neprikosnoveno i bezuslovno izvršavanje zadataka na sprečavanju međunarodnih sukoba u reonu Vukovar - Vinkovci", je l' tako? Dakle, to je u naredbi.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: To je u naredbi, ja sam naredbu pročitao ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije li tada oficir JNA, dakle, naredbu ste pročitali, samo mi recite, s naredbom se, pretpostavljam, upoznaje sastav jedinice, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Tako je, sastav jedinice se upoznaje detaljno o naredbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naredba se čita sastavu jedinice?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, naredba se ne čita sastavu jedinice. Ja sam na osnovu te naredbe napisao zapovjeti za marš ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niži komandant piše na osnovu naredbe svoju zapovest, a mora biti u skladu sa onim šta piše u naredbi, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, s tim što, ja sam svoju naredbu dao u skladu sa ovom naredbom koju sam dobio, s tim da sam upozorio svoje potčinjene oficire na ono što mi je usmјeno rečeno, da ćemo jako loše proći, jer su svi stanovnici hrvatske nacionalnosti ustaški raspoloženi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na to ćemo doći kasnije, gospodine C-057. Ja sad razmatram ovaj dokument koji sadrži naredbu i koji je uzet kao dokazni predmet. To šta vi sad tvrdite, ne стоји nigde u naredbi, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Apsolutno ne стоји u naredbi, ja tvrdim ono šta mi je rečeno usmeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kaže u tački 5(A): "U toku marša biti u gotovosti za razbijanje jačih snaga u rejonima većih naseljenih mesta". Kad kažete jačih snaga, misli se na oružane formacije, je l' tako, koje mogu da ispolje neprijateljstvo prema toj jedinici JNA, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, misli se na naoružane formacije koje bi mogle da dejstvuju po nama, to nije ništa sporno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Želim da bude jasno, pošto se ovde stvara konfuzija kao da jedinica ide da napadne naseljeno mesto, a ovde se kaže: "U reonu naseljenih mesta može biti jačih snaga", misli se na neprijateljske snage koje mogu da dejstvuju po vama, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Naravno da se misli na to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda u tački 5(B) se kaže: "U toku marša, vatru otvarati u samoodbrani i po mom odobrenju, ne dozvoliti bilo kako provociranje i dejstvo na provokaciju". Znači, samoodbrana znači samo ako se na vas puca, a ne odgovarati ni na kakve provokacije, niti dejstvovati zbog njih, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, čak se jako dobro sjećam tog detalja, kada sam ga prenosio svojim potčinjenim, rekao sam da se ne otvori vatra prema bilo kome zato što vas gađa paradajzom ili tako nešto. Baš se tog detalja jako dobro sjećam, da smo pazili, nismo otvarali vatrnu da ne bi bilo žrtava bespotrebnih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Piše, to piše u naredbi. Preskočiću ovo da ne bih gubio vreme. Tačka "Moralno psihološko obezbeđenje", kaže se: "Odmah održati sastanak vojnih kolektiva na kojima posebno ukazati na značaj predstojećih zadataka i mogućih oblika provokacija, kako se u tim slučajevima ponašati i koje mere preduzeti". Dakle, ova naredba se odnosi na dolazak vaše jedinice na to područje Vukovar - Vinkovci sa jasno postavljenim zadatkom sprečavanja međunacionalnih sukoba u regionu i na ponašanje sastava koje treba u svemu da bude, kako bih rekao, u skladu sa ovom naredbom, je l' tako, gospodin C-057?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dat mi je i sledeći dokazni predmet "Zapovest za marš" 27. jul, pa se kaže da je 27. jul došlo do sukoba između stanovništva srpske nacionalnosti i snaga MUP-a Hrvatske u selu Erdut i široj okolini, a u tački 2 se kaže da "po izbijanju na marševski cilj, borbenim potrekom izvršiti razdvajanje sukobljenih strana na liniji Novi Erdut - TT158", ne znam šta to znači, ali verovatno neki topografski znak, znači određuje se kako da se izvrši razdvajanje sukobljenih strana na toj liniji, je l' tako, gospodin C-57?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Tako piše, ovaj, u naredbi, al' tog sukoba nije bilo jer je bilo naše bombardovanje Erduta, Erdutske kule i tog reona. Znači, nije bilo sukoba između srpskog i hrvatskog stanovništva, nego smo mi dan pre toga izvršili bombardovanje reona. Bombardovali smo lokacije gdje su bile koncentrisane snage MUP-a Hrvatske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači trebalo da uđete tu i da razdvojite te snage od drugog dela gde je civilno stanovništvo, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, ovaj, po ulasku 1. avgusta te su snage pobjegle ispred nas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste morali da razdvajate ništa jer su snage pobegle?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, pobjegle su ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda se kaže u tački 1: "Vatru otvarati samo u slučaju napada na jedinicu", i to se ponavlja za svaku od jedinica koje su ovde imenovane. Onda se pominje da "čistač mina imati u pripravnosti za razminiranje minskih polja". Sećate li se razminiranja minskih polja?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne sjećam se razminiranja minskih polja, jer minskih polja nije bilo, ovaj, ja sam taj zadatak izvršio u ulozi celog odeljenja, znači da sam prvi ušao u to naselje i, ovaj, nije bilo otvaranja vatre i nije bilo dejstva otvorenom vatrom video sam samo one koji beže, ja sam ih video u nekoliko navrata, oni su bežali ispred nas, a nigde mina nije bilo, tako da nismo razminirali ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste pucali čak ni u oružane formacije koje su pred vama bežale, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Nismo stvarno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda tačka 6.3 kaže: "Težište bezbednosnog obezbeđenja imati na zaštiti od iznenadnog dejstva i vatre iz zaseda. U toku dejstava strogo se pridržavati odredaba Ženevske konvencije (Geneva Conventions). Zarobljeno i predato naoružanje prikupljati na jedno mesto i po izvršenju zadatka predati", ovo mi je ovde nečitko, ali prepostavljam nekom organu, da li piše, da, "ČVP", valjda četi vojne policije, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Nema dokument ispred sebe, ali ako ste tako rekli, onda je to verovatno tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa zbog toga vas pitam jer prepostavljam da bi to trebalo da znači.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: To bi moglo da znači, jer se tako postupa u tim situacijama. Ako hoćete komentar toga što ste rekli, nije bilo zaplenjennog naoružanja, nije bilo zarobljenika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U naredbi стоји да поступати у свему у складу са Женевском конвенијом, је л' тако? И то је било једно правило које сваки, ви сте били школовани официр ЈНА, препостављам, и у току свог школovanja у ЈНА сте takođe morали znati pravila Женевске конвеније и на шта се односи takvo upozorenje, је ли тако, гospodine C-057?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Да, Женевска конвенија и Обичаји и правила рата се спомињу (Geneva Convention (IV) Respecting the Laws and Customs of War), не спомињу се nego se izučavaju u Vojnoj akademiji, изучавају се детаљно. На јалост, касније, у каснијим операцијама то nije спомињано и било je teških облика нarušavanja Женевских конвенија.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: У то не сумњам, ја само узимам овај dokazni predmet i ukazujem na то да се команда која издаје ово naređenje, ovde se ne radi, пошто је gospođa Uerc-Reclaf skretala pažnju da ne pominjem ni ко је komandant, и тако даље, ovde komandant који издаје naredbu je potpukovnik, dakле...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Да, znam o kome je reč, nema potrebe ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, nije ово само, зnači, неко опште naređenje Vrhovne команде, nego и потпуковник, komandant jedini- ce kome ste vi потчинjeni, takođe у svojoj naredbi подразумева поступање у складу са Женевском конвенијом, је л' тако?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: То се подразумјева, nije се подразумјевало, nego је он дужан био да стави то upozorenje u naredbu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, пошто је овај чланак из новина ovde dat kao dokazni predmet, па je uzeto kao da je то нешто што је некаква propaganda, ovde se kaže о тој tvrđavi...

SUDIJA MEJ: Mislim da bi bilo pametно да, уколико ћемо да говоримо о томе, да предмо na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine C-057, vama je gospođa Uerc- Reclaf ovde predočila neke dijagrame koje сте vi sami направили и које

ste potvrdili da je to tako i onda ovde piše na dijagramu, ona je to samo površno komentrisala, ja bih želeo vaš kratak komentar, napad na Lužac, o kakvom se napadu na Lužac radi? Šta je Lužac, gde je Lužac i kakav je napad na Lužac bio? Ali samo što kraće molim vas, da bi štedeli vreme.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Lužac je naselje, malo naselje koje se nalazi severno od Vukovara, a južno od "Borovo kombinata", na obali Dunava, naravno kao što se nalazi i Vukovar i Borovo na obali Dunava. Napad na Lužac je bio osmišljen od strane komande korpusa u široj zamisli da se pre-sjeku snage, da se naselje zauzme da se presjeku snage iz Vukovara, Zbora narodne garde iz Borova naselja i Vukovara, i da se te snage razdvoje. To je bila osnovna zamisao napada koji je izvršen 1. novembra. Ne znam da li sam bio jasan dovoljno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' tu znači došlo do sukoba između tih snaga i snaga Zbora narodne garde?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, svakako, ovaj, mi smo imali, to je bio sukob tog jutra... Naravno da je bilo sukoba. Ti su sukobi trajali oko... do 18.00.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste imali gubitke za koje vi znate?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Poznati gubici su mi bili, toliko sam imao, desetak, 11 ranjenih ujutru. A gubici su mi se popeli do 18.00 do 27 ranjenih i poginulih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo u okviru vaše čete?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Bili su kojima sam ja komandovao, ojačene čete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo u okviru jedne čete?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, prilično veliki gubici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači da su ove snage bile prilično moćne.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, ne, ne znači da su snage bile moćne, nego su bile dobro organizovane. Jedna organizovana elastična odbrana takozvana. Ne znam koliko vam je ta vojna terminologija poznata. Brzo otvaranje vatre, iznenadno nanošenje gubitaka, zatim povlačenje u skloništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad, želim da mi objasnite ovu šemu. Pošto govorite o jedinici, sad ja moram da nađem meru da ne identifikujem vas, ali govorite o jedinici brigada, je l' tako, to je napad na Lužac, neću uopšte nazine ni bilo šta drugo, pa, onda imate komandu znači te brigade da je ne imenujem, pa onda pod tom komandom imate jednu valjda motorizovanu četu, je l' tako, pa neki, ako možete da pogledate neki vaš ...

SVEDOK C-057: Molim samo pomoći da mi neko nađe ...

TUŽILAC UERC-RECLAF: To je tabulator 10 i to treći dijagram.

SVEDOK C-057: Recite šta vas sad zanima u vezi ovog?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zanima me samo kratak opis ovih kvadrata koje ste ovde poređali, koliko shvatam pod komandom brigade imate ovaj "1MC", valjda znači Prva motorizovana četa ili nešto drugo?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Mislim da bi bilo dobro samo da pet minuta zatvorena sednica, pa će vam objasniti ovo najkraće, ali ne bih, ovaj, ne mogu, ovaj, ako želite ...

(privatna sednica)

sekretar: Na otvorenoj sednici smo.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, samo da napomenem da ja nisam pomnjala nijedno ime jedinice, samo sam govorila o vrsti formacije, kakva je jedinica, da li je četa, bataljon i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne ulazim u to. Ja znači, hvala vam lepo, gospodin C-057, što ste mi objasnili sastav ove jedinice koja je bataljon, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada neću da ulazim u ovo šta ste objavljivali na zatvorenom delu sednice, ali na otvorenom delu je dat u jednom od ovih tabulatora, mislim da je to bio onaj 13, koji ja nisam imao pa sam sad dobio, službena informacija, prepostavljam organa bezbednosti, neću

čitati ni ime, bezbednosti, koja je podneta u vezi sa Željkom Ražnatovićem Arkanom, zapažanja, nesumnjivo je dakle da je u ovoj šemi koju ste vi dali, njegova jednica bila u sastavu tog baraljona?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, potpuno nesumnjivo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pod komandom komande bataljona, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U ovoj informaciji na drugoj strani u drugom pasusu, ako se računa i preneti pasus, kaže: "Arkan i njegova grupa od oko 25 do 30 ljudi", dakle ta famozna Srpska dobromoljačka garda koju je organizovao Željko Ražnatović Arkan je tada brojala 25 do 30 ljudi. I ona se ovde nalazi zajedno sa Teritorijalnom odbranom lokalnom, mislim utopljena je u tu jedinicu, a i on i ta Teritorijalna odbrana utopljena u taj bataljon pod komandom, dakle, komande bataljona.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Recite mi, molim vas, tu informaciju koju ste pomenuli kog je datuma?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je, sad ču da vam kažem ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Datum mi samo recite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja se izvinjavam ako ja ne mogu odmah da se snađem ...

SUDIJA MEJ: Samo momenat. Prvo da vidimo na šta se to odnosi.

SUDIJA KVON: Dokument pod tabulatorom 13. Vi to možete da nađete u ovom paketu dokumenata koji je pred vama.

SUDIJA MEJ: Dakle, tabulator 23, pasus 2.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A datum je 1. oktobar 1991. godine.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: To je u redu, sad sam ja pronašao taj dokument, ovaj, šema koju sam vam maloprije objašnjavao se odnosi na 1. novembar mjesec dana kasnije. Ja mislim da sam to malopre i rekao, ovaj, zadaci iz te informacije nisu ostvareni kada se povećao, u momentu o kome ja govorim, u prvom momentu garda je brojala 100 do 150 ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako se povećala tako, to su ljudi iz ovog sastava koji je tu bio Teritorijalne odbrane ušli u sastav garde, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne. Garda se povećala, ljudi iz Teritorijalne odbrane nisu ulazili u gardu. U stvari, ja ne znam kako se garda povećala, znam da su se gardisti bitno razlikovali od vojnika JNA i od teritorijalaca, konkretno to je ono što smo govorili za 1. novembar, svaki Arkanov čovek je predvodio po jednu manju grupu teritorijalaca, znači bio u ulozi oružanog komadira, i oni su bili integrисани na taj način.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U svakom slučaju, oni su se bili integrисали u Teritorijalnu odbranu, došli kao dobrovoljci i integrисали se u Teritorijalnu odbranu tog područja Istočne Slavonije, a Teritorijalna odbrana kada je ovaj dijagram povezan, bila potčinjena komandi ovog vašeg bataljona, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Svakako, to se vidí iz dijagrama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo sam to htio da utvrdim, jer se kasnije, koliko ja raspolazem saznanjima i dokumentima, ta jedinica uključila od samo početka u Teritorijalnu odbranu na tom području. E, sada, ja mislim da smo uglavnom prešli ove dokazne predmete, pa mogu da olakšam i sebi i vama. Molim vas, gospodine C-57, pošto videli ste da imam ograničeno vreme, da nastojite da mi odgovorate što kraće, koliko možete naravno.

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Nastojaću, naravno, da ne budem detaljan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*)

...

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, ovo bi trebalo da bude na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*)

...

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, mislim da kada se govori o detaljima u vezi jedinice rizikujemo da se otkrije identitet svedoka. Ovo bi trebalo da bude na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: Pređite na nešto drugo ili idemo na privatnu sednicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u paragrafu 4 vi govorite da je bilo dosta Hrvata, prema tome neću da ulazim u to. Pominjete i neke druge nacionalnosti, neću da pominjem zbog toga što bi se takođe moglo da identificuje. I u istom paragrafu, koliko ja razumem, vi kažete da je bilo svih nacionalnosti i da se po tom osnovu nije osećala nikakva netrpeljivost, je l' to tačno?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Očigledno kad stoji tako u tom paragrafu. Govorimo o paragrafu 4, je l' tako?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. I to je sve tačno, je l' tako, gospodine C-057?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da. Naravno da je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, nikakve netrpeljivosti nije bilo tada, u vreme o kome vi govorite, po nacionalnoj osnovi?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, u mojoj jedinici zaista nije bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je jedinica JNA koja je, kako kažete, učestvovala u aktivnostima JNA u Istočnoj Slavoniji od početka do kraja, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad, kad kažete da se nije osećala netrpeljivost, to podrazumeva sve međusobne odnose pripadnika vaše jedinice, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, po vašem najboljem uverenju, gospodine C-057, da li se može reći da JNA bar kad je u pitanju ono što

vi znate i u vreme kad ste vi učestvovali u borbama u Istočnoj Slavoniji, bila upravo jugoslovenska i da se zalagala za Jugoslaviju, da je imala jugoslovensku orijentaciju, da joj se ne može pripisati nikakav diskriminatorski odnos ni prema jednoj nacionalnosti, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Mislim da je to uprošćeno. Moja jedinica je bila nacionalno mješovitog sastava. Ali vrlo je nejasno bilo u to vrijeme, već oktobra, niko nam nije objasnio koji je cilj naših tamo operacija, da li mi branimo Jugoslaviju, da li branimo Veliku Srbiju, da li ćemo ići na Zagreb na kraju krajeva. Tu se vrtelo hiljadu pitanja na kojih nije bilo operativnog odgovora, jasnog odgovora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: C-057, pošto ste se maločas kad sam vas pitao za ovo, ograničili na svoju jedinicu ...

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ja mislim da je najpoštenije da kažem o svojoj jedinici, bilo je, mogu da kažem nešto što sam čuo o napuštanju, da je bilo toga, u mojoj jedinici nije bilo napuštanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U vašoj jedinici nije bilo ni napuštanja?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Ne, moju jedinicu je napustio jedini Srbin koga smo imali na komandnoj dužnosti našeg ranga pre početka dejstava. Jeste bilo napuštanja, ali ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je bio jedini, taj jedan o kome govorite?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, on je bio Srbin. I nije pobegao zbog nacionalizma, nego se sklonio od te ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li tačno da je u to vreme bila jedna prilično velika propaganda protiv JNA pre izbjivanja samih sukoba?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Sa hrvatske strane je bilo velike propagande protiv JNA, mi smo nazivani srbočetničkom vojskom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nazivani ste i okupatorском vojskom, je l' tako?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, ja sam imao prilike da čujem i svoje ime na Radiju Osijek gde se nazivam srbočetnikom i tako dalje, i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, molim vas, pošto vi govorite u trećem paragrafu da je vaša jedinica u tehničkom smislu bila popunjena 100 posto, ali kad je u pitanju ljudstvo svega 30, 40 posto, je l' tako, gospodine C-057?

SVEDOK C-057 – ODGOVOR: Da, to je bio period april - kraj juna 1991. godine.

SUDIJA MEJ: Sada smo prešli naše vreme za danas. Sada moramo da prekiniemo sa radom za danas. Svedoče C-057, bojim se da ćemo morati da vas zamolimo da se vratite sledećeg utorka da biste završili svoje svedočenje. Žao mi je što nismo bili u mogućnosti da to završimo danas, ali moramo da napustimo ovu sudnicu, zato što se ovde održava drugo suđenje posle podne. Gospodine Miloševiću, da biste mogli da se pripremite, treba da znate da imate još jedan sat za unakrsno ispitivanje ovog svedoka u utorak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U redu, gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Završavamo sa radom za danas.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, izvinjavam se, niste podsetili svedoka da ni sa kim ne sme da kontaktira.

SUDIJA MEJ: Gospođa Uerc-Reclaf me je podsetila da... Nemamo prevodioča. Gospođo Uerc-Reclaf, molim vas da umesto mene obavestite svedoka da o svom iskazu ni sa kim ne razgovara.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Hoću, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Završavamo za danas.